

**ИЗМЕНА И ДОПУНА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ПРИМОПРЕДАЈНЕ СТАНИЦЕ ЗА ГАС „ЛОЗНИЦА“ У
ЛОЗНИЦИ (НАЦРТ)**

НОСИЛАЦ : ГРАД ЛОЗНИЦА

ОБРАЂИВАЧ : „САПУТНИК-М“
 „МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ“
 Урбанистичко и просторно
 планирање – огранак Сомбор

Saputnik-M DOO
Trg Svetog Đorđa 6
25000 Sombor
Republika Srbija

Новембар 2025.

ПРЕДМЕТ:

**ИЗМЕНА И ДОПУНА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ
ПРИМОПРЕДАЈНЕ СТАНИЦЕ ЗА ГАС „ЛОЗНИЦА“ У
ЛОЗНИЦИ (НАЦРТ)**

НОСИЛАЦ:

ГРАД ЛОЗНИЦА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПЛНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ

ОБРАЂИВАЧ:

„САПУТНИК-М“
„МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ“
УРБАНИСТИЧКО И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ – ОГРАНАК СОМБОР

ОДГОВОРНИ
УРБАНИСТА:

БРАНКА РАДУЛОВИЋ ВРТИКАПА, д-р

**Branka
Radulović
Vrtikapa**

Digitally signed by
Branka Radulović
Vrtikapa

Date: 2026.01.28
11:57:03 +01'00'

РАДНИ ТИМ:

МИЛАН МАРКОВИЋ, дипл.инж.маш.
ВЛАДИМИР СКОКИЋ, дипл.инж.маш.
ТИХОМИР КЉАЈИЋ, дипл.инж.грађ.
САША КРСТИЋ, дипл.инж.саоб.
БОРИСЛАВ СТАНИЋ, маст.инж.геод.
МИЛИЦА МАТИЈЕВИЋ, маст.инж.геод.
ЈОВАН КОРАЋ, маст.инж.геод.
СТЕФАНИ КУЖЕТ – ЋАВАР, дипл.инж.арх.
ДАЛИБОР МОМЧИЛОВИЋ, геометар
АЛЕКСАНДАР РАДИШИЋ, маст.инж.грађ.

ДИРЕКТОР:

МИЛАН МАРТИЋ, дипл.имж.маш.

ДЕЛ. БРОЈ:

УПП-СПУ-01-06/2025

ДАТУМ:

НОВЕМБАР 2025.год.

САДРЖАЈ:

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА	3
1.1. Извод о регистрацији привредног субјекта	4
1.2. Решење о одређивању одговорног урбанисте	16
1.3. Лиценца одговорног пројектанта	17
1.4. Одлука о приступању изради извештаја о стратешкој процени утицаја	18
ТЕКСТУАЛНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	19
Извештај о стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана.....	22
III ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ	77
1. СПУ - Изводи из Планске документације	
2. СПУ - Постојеће стање простора.....	P = 1:1000
3. СПУ - Детаљна намена површина.....	P = 1:1000

I ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. Извод из регистрације предузећа

	 5000232447562	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	--	---	--

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски
број

08270643

СТАТУСИ

Статус привредног субјекта

Активан

Са статусом социјалног
предузетништва

Не

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма

Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

SAPUTNIK-M DOO, SOMBOR

Скраћено пословно име

SAPUTNIK-M DOO SOMBOR

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта		
Општина	СОМБОР	
Место	СОМБОР	
Улица	Трг Светог Ђорђа	
Број и слово	6	
Спрат, број стана и слово	/ /	
Адреса за пријем		

електронске поште	
Е- пошта	saputnik-m@sbb.rs

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања		
Датум оснивања	23.01.1992	
Време трајања		
Време трајања привредног субјекта	Неограничено	
Претежна делатност		
Шифра делатности	7112	
Назив делатности	Инжењерске делатности и техничко саветовање	
Остали идентификациони подаци		
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100122968	
Подаци од значаја за правни промет		
Текући рачуни		
	325-9602700000649-66 160-0000000134652-28 170-0030003028000-11 170-0030003028003-02 325-9500700000354-06 325-9604700023868-45 205-0000000520938-41 170-0030003028322-15 265-3300310012921-47 150-0000025011198-21 160-0050100060636-35 325-9601700000649-71 325-9602700023868-55 325-9604700000649-56 170-0030003028004-96 150-0000025011197-24 325-9601700023868-60	
Контакт подаци		
Телефон 1	025/421504	

Подаци о статусу / оснивачком акту		
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута	
	Датум важећег оснивачког акта	

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица				
1.	Име	Милан	Презиме	Мартић
	ЈМБГ	0409948810021		
	Функција	Директор		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Остали заступници

Физичка лица				
1.	Име	Немања	Презиме	Мартић
	ЈМБГ	0802981810022		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Чланови / Сувласници**Подаци о члану**

Име и презиме

Милан Мартић

ЈМБГ

0409948810021

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 54,672.52 RSD

износ

датум

Уплаћен: 32,101.21 RSD

21.08.2000

износ

датум

Уплаћен: 22,571.31 RSD

30.11.2004

Удео

износ(%)

100.000000000000

Основни капитал друштва**Новчани**

износ

датум

Уписан: 54,672.52 RSD

износ

датум

Уплаћен: 32,101.21 RSD

21.08.2000

износ

датум

Уплаћен: 22,571.31 RSD

30.11.2004

Огранци

1.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR -MERIDIJANPROJEKT GEODEZIJA I PROJEKTOVANJE-OGRAKAK NOVI SAD	
	Шифра делатности	7112	
	Назив делатности	Инжењерске делатности и техничко саветовање	
	Адреса		
	Општина	НОВИ САД	
	Место	НОВИ САД	

	Улица	Јована Ђорђевића	
	Број и слово	2	
	Спрат, број стана и слово	/ /	
	Додатни опис		
Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Милан	Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021	
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	
2.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR OGRANAK AGROMERIDIJAN SOMBOR	
	Шифра делатности	0111	
	Назив делатности	Гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица	
	Адреса		
	Општина	СОМБОР	
	Место	СОМБОР	
	Улица	Трг Светог Ђорђа	
	Број и слово	6	
	Спрат, број стана и слово	/ /	
	Додатни опис		
Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Милан	Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021	
	Ограничење	не постоји ограничење супотписом	

	супотписом	
3.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR - OGRANAK SOMBOR TURIZAM
	Шифра делатности	7911
	Назив делатности	Делатност путничких агенција
	Адреса	
	Општина	СОМБОР
	Место	СОМБОР
	Улица	Трг Светог Ђорђа
	Број и слово	6
	Спрат, број стана и слово	/ /
	Додатни опис	
Заступници		
Физичка лица		
1.	Име	Милан Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом
4.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR - MERIDIJANPROJEKT GEODEZIJA I PROJEKTOVANJE - OGRANAK SOMBOR
	Шифра делатности	7112
	Назив делатности	Инжењерске делатности и техничко саветовање
	Адреса	
	Општина	СОМБОР
	Место	СОМБОР
	Улица	Батинска
	Број и слово	1/16
	Спрат, број стана и	

Дана 20.01.2025. године у 10:07:54 часова

	СЛОВО		
	Додатни опис		
Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Милан	Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021	
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	
5.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR - MERIDIJANPROJEKT URBANISTIČKO I PROSTORNO PLANIRANJE - OGRANAK SOMBOR	
	Шифра делатности	7111	
	Назив делатности	Архитектонска делатност	
	Адреса		
	Општина	СОМБОР	
	Место	СОМБОР	
	Улица	Батинска	
	Број и слово	1/16	
	Спрат, број стана и слово		
	Додатни опис		
Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Милан	Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021	
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	
6.	Назив	SAPUTNIK-M DOO SOMBOR MERIDIJANPROJEKT	

Заступници			
Физичка лица			
1.	Име	Милан	Презиме Мартић
	ЈМБГ	0409948810021	
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом	

Регистратор, Миладин Маглов

Електронски примерак овог документа потписан је квалификованим електронским сертификатом регистратора.
Дана 20.01.2025. године у 10:07:54 часова

С дигитално потписано

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
Број: 000681817 2025 14810 006 000 000 001
Датум: 03.03.2025.г.
Немањина 22-26, Београд

На основу члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон), члана 25. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“ бр. 55/2005, 71/2005-испр, 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012-Одлука УС, 72/2012, 7/2014-Одлука УС, 44/2014 и 30/2018 - др. закон), одлуке председника Владе Републике Србије број 119-00-00117/2024-01, од 25.11.2024. године и члана 36. став 5. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – други закон, 9/20, 52/21 и 62/23), поступајући по захтеву SAPUTNIK-M DOO SOMBOR из Сомбора, ул. Трг Светог Ђорђа бр. 6, министар за јавна улагања, доноси:

РЕШЕЊЕ

- I **„SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“**, из Сомбора, улица Трг Светог Ђорђа број 6, матични број: 08270643, ПИБ: 100122968, **ИСПУЊАВА УСЛОВЕ** за обављање стручних послова израде просторних и урбанистичких планова.
- II **„SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“**, из Сомбора, улица Трг Светог Ђорђа број 6, матични број: 08270643, ПИБ: 100122968 **СЕ УПИСУЈЕ у Регистар правних лица и предузетника за обављање послова израде просторних и урбанистичких планова.**
- III **ИЗДАЈЕ СЕ** привредном субјекту именованом у ставу I диспозитива, лиценца - „Б категорија“, број лиценце: 001Б02/25 за израду просторног плана подручја посебне намене, просторног плана јединице локалне самоуправе, генералног урбанистичког плана, плана генералне регулације, плана детаљне регулације и урбанистичко-техничких докумената.
- IV Трошкове поступка у износу од 816.481,00 динара сноси **„SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“.**
- V Ово Решење је коначно даном достављања и важи две године од дана издавања.

Образложење

Чланом 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018-др.закон) прописано је да министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства.

Одредбом члана 25. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“ бр. 55/2005, 71/2005-испр, 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012-Одлука УС, 72/2012, 7/2014-Одлука УС, 44/2014 и 30/2018 - др. закон) прописано је да овлашћења министра коме је престао мандат врши члан Владе кога председник Владе овласти.

Дана 25.11.2024. године председник Владе Републике Србије донео је Одлуку број 119-00-00117/2024-01, којом је министра за јавна улагања овластио да врши функцију министра грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Привредни субјект „SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“, из Сомбора, улица Трг Светог Ђорђа број 6, матични број: 08270643, ПИБ: 100122968, поднео је, дана 02.08.2024. године, Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, захтев за издавање лиценце за израду докумената просторног и урбанистичког планирања - „Б категорија“, а потом и допуну захтева дана 06.02.2025. године.

Чланом 36. став. 4. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – други закон, 9/20, 52/21 и 62/23) прописано је да министар надлежан за послове планирања и изградње образује комисију за утврђивање испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова, а ставом 5. да министар надлежан за послове планирања и изградње доноси решење о испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова и упису у Регистар правних лица и предузетника за обављање послова израде просторних и урбанистичких планова.

Решењем број 000110356 2025 14810 006 000 012 002 од 24.01.2025. године образована је Комисија за утврђивање испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и урбанистичких планова (у даљем тексту: Комисија).

Комисија је на седници одржаној дана 14.02.2025. године утврдила да је подносилац захтева уз захтев приложио:

1. Фотокопију извода о регистрацији привредног субјекта Агенције за привредне регистре Републике Србије,
2. Списак запослених односно радно ангажованих лица (**35 лица**),
3. Списак лица која имају личне лиценце (**14 лица**),
4. Доказ о радном статусу за **15** запослених/радно ангажованих лица (фотокопија одговарајућег М обрасца и Уговора о раду),
5. Фотокопију личне лиценце издате од Инжењерске коморе Србије/Решења о издавању лиценце и фотокопију Потврде о важењу лиценце за свако лице са активном личном лиценцом просторног планера, лиценцом архитекте урбанисте или лиценцом урбанисте,
6. Доказ о уплати Тарифе стварних трошкова за услуге издавања лиценци за лица која испуњавају услове за израду докумената просторног и урбанистичког планирања - „Б категорија“, и
7. Изјаву којом се подносилац захтева изричито изјашњава да ли ће сам прибавити податке о чињеницама о којима се води службена евиденција.

На основу достављене документације и увидом у јавно доступне податке Комисија је утврдила да је:

1. „SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“, из Сомбора, улица Трг Светог Ђорђа број 6, уписан у регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије, матични број: 08270643, ПИБ: 100122968, шифра и назив делатности: 7112- Инжењерске делатности и техничко саветовање;
2. Код подносиоца захтева запослено и радно ангажовано:
 - **12 лица са стеченим високим образовањем** на нивоу еквивалентном академским студијама, односно струковним студијама обима од најмање 300 ESPB, **одговарајуће струке** (инжењери архитектуре, грађевинарства, геодезије, саобраћаја и машинства), и
 - **14 лица са личном лиценцом**, од којих **1 лице** са активном лиценцом просторног планера ознаке **ПП 01-01** и активном лиценцом одговорног урбанисте ознаке **УП 02** и **1 лице** са активном лиценцом одговорног планера ознаке **ПП 01**;
3. Подносилац захтева извршио уплату износа од **816.481,00 динара (РСД)** на рачун Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, а у складу са Одлуком о утврђивању Тарифе стварних трошкова за услуге издавања лиценци за лица која испуњавају услове за

израду докумената просторног и урбанистичког планирања број 3475/2024-01 од 17.09.2024. године, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем 05 број 350-9984/2024 од 24.10.2024. године и која је ступила на снагу објављивањем у „Службеном гласнику РС“ број 88/2024 од 07.11.2024. године.

Налазећи да је подносилац захтева поднео сву потребну документацију и доказе предвиђене одредбама Закона о планирању и изградњи и одредбама Правилника о критеријумима за израду докумената просторног и урбанистичког планирања, врстама лиценци за правна лица, као и начину и поступку издавања и одузимања лиценци („Службени гласник РС“, бр. 37/2024), Комисија је на основу увида, анализе и провере истих сачинила налаз у коме је констатовала да су испуњени услови за издавање лиценце и предложила доношење Решења о испуњености услова за обављање стручних послова израде просторних и/или урбанистичких планова и издавање лиценце - „Б категорија“ подносиоцу захтева „SAPUTNIK-M DOO SOMBOR“, из Сомбора, улица Трг Светог Ђорђа број 6, матични број: 08270643, ПИБ: 100122968.

На основу достављеног налаза Комисије и свега напред наведеног, одлучено је као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда Србије у року од 30 дана од дана достављања.

По Одлуци председника Владе
да врши овлашћења министра
грађевинарства, саобраћаја и
инфраструктуре
Број 119-00-00117/2024-01
од 25.11.2024. године

МИНИСТАР ЗА ЈАВНА УЛАГАЊА

Достављено:

- подносиоцу захтева;
- Агенцији за просторно планирање и урбанизам Републике Србије;
- надлежној инспекцији;
- архиви.

2. Решење:

Број: УПП-СПУ-01-06/2025

Датум: Јун 2025. год.

На основу члана 62. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, - исправка, 64/10 - Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - Одлука УС, 50/13 - Одлука УС, 98/13 - Одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. Закон, 09/20, 52/2021 и 62/23) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр.32/19, 47/25) доносим:

РЕШЕЊЕ

О одређивању одговорног урбанисте за израду:

ИЗМЕНА И ДОПУНА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМОПРЕДАЈНЕ СТАНИЦЕ ЗА ГАС „ЛОЗНИЦА“ У ЛОЗНИЦИ (НАЦРТ)

За одговорног урбанисту за израду урбанистичке документације одређује се:

Бранка Радуловић Вртикапа, дипл.инж.арх.

Лиценца ИКС бр.200 1580 17

Именована је дужна да се у свему придржава одредби Закона о планирању и изградњи, Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања, важећих техничких прописа за израду документације за коју се одређује овим решењем.

за „Сапутник – М“
„МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ“
Урбанистичко и просторно
планирање – огранак Сомбор

директор

Милан Мартић, дипл.инж.маш.

Јун. 2025. године

3. Лиценца одговорног урбанисте

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Закључка Владе 05 број 021-2369/2017 од 06. априла 2017. године

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
утврђује да је

Бранка М. Радуловић

дипломирани инжењер архитектуре
ЛИБ 05576065163

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и урбанистичких пројеката

Број лиценце
200 1580 17

У Београду,
31. јула 2017. године

ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА

Зорана З. Михајловић
Проф. др
Зорана З. Михајловић

Број: 02-12/2025-26259
Београд, 15.10.2025. године

На основу члана 13. Статута Инжењерске коморе Србије ("СГ РС", бр. 48/2025)
Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Бранка М. Радуловић Вртикапа, дипл. инж. арх.
лиценца број

200 1580 17

**Одговорни урбаниста за руковођење израдом урбанистичких планова
и урбанистичких пројеката**

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, измирио обавезу
плаћања чланарине Комори за текућу годину, односно до 06.11.2026. године, као
и да му није изречена мера пред Судом части Инжењерске коморе Србије

За председника Инжењерске коморе Србије
По Одлуци Управног одбора
број: 01-634/1-4. од 11.04.2025. године,
овлашћено лице да привремено представља и заступа
Инжењерску комору Србије

**Председник Управног одбора
Инжењерске коморе Србије**

Вељко Бојовић, дипл.простор.план.

Република Србија
ГРАД ЛОЗНИЦА
ГРАДСКА УПРАВА
Одељење за планирање и изградњу
Број: Сл./2025
Датум: 20.3.2025.
Л о з н и ц а

На основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 94/24), а у вези са чланом 46. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС” бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), члана 15. Одлуке о градској управи града Лознице („Службени лист града Лознице” бр. 3/21-пречишћен текст и 5/23) и члана 69. Статута града Лознице ("Службени лист града Лознице", број 1/19 - пречишћен текст), Градска управа града Лознице, Одељење за планирање и изградњу, доноси

ОДЛУКУ

**о приступању изради Измена и допуна Стратешке процене утицаја на животну средину
Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници**

Члан 1.

Приступа се изради Измена и допуна Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници (у даљем тексту: План) на животну средину.

Члан 2.

Стратешка процена врши се за планове и програме који се припремају у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, рударства, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, телекомуникација, туризма, климатских промена, којима се успоставља оквир за одобравање пројеката одређених прописима којима се уређује поступак процене утицаја на животну средину.

Члан 3.

Оквирну границу обухвата Измена и допуна Стратешке процене утицаја и основног Плана чине целе катастарске парцеле број: 957, 959/1, 963, 964, 1133, 1043, 1141 и 1044 КО Лозница као и делови к.п.бр. 960, 961, 962, 967, 1045/1, 1132, 1134 и 1140 КО Лозница, у површини од 5ха 89ари 03м². Изменама и допунама Плана се, поред парцела из важећег плана, проширује обухват и на целе катастарске парцеле број 957 и 959/1 КО Лозница, на којима се допуњује и мења основни план.

Члан 4.

Приликом пројектовања примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници примећено је да се постојећа траса разводног гасовода Батајница-Лозница РГ-05-04 (деоница Шабац-Лозница РГ-05-04/ИИ) унета у план разликује од геодетски снимљене трасе који прелази преко површина намењеним становању, а почетна тачка измештања се налази око 80м изван границе обухвата важећег плана. Да би се ова неправилност отклонила и омогућила изградња нове примопредајне станице и нове трасе гасовода потребно је извршити измене и допуне основног плана тако што ће се обухватити и парцеле кп. бр. 957 и 959/1 КО Лозница и учртати коригована траса постојећег гасовода, као и траса за измештање дела трасе овог гасовода.

Члан 5.

За План детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници (основни план) је донета Одлука о приступању изради Извештаја о стратешкој процени Плана утицаја на животну средину те је, на основу те Одлуке, урађен Извештај о стратешкој процени Плана утицаја на животну средину, који је саставни део важећег Плана.

За Измену и допуну Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници потребно је извршити Измене и допуне већ урађеног Извештаја о стратешкој процени утицаја у делу за које се врши измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници, а по претходно прибављеном мишљењу о потреби израде од стране Одељења за привреду и локални економски развој бр. 501-12/2025-VI од 25.2.2025. године које се изјаснило да је потребна израда Измена и допуна Стратешке процене утицаја.

Члан 6.

У оквиру Измена и допуна Стратешке процене утицаја разматраће се постојеће стање животне средине на обухваћеном подручју, значај и карактеристике, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макро локацију и друга питања и проблеми заштитне животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене.

Члан 7.

Опис, вредновање и процењивање могућих значајних утицаја до којих може доћи имплементацијом планираних решења на животну средину утврдиће се изменама и допунама извештаја о стратешкој процени утицаја који ће обухватити обавезне елементе утврђене у члану 14. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Обавезни елементи Измена и допуна Извештаја о стратешкој процени су:

- 1) полазне основе стратешке процене;
- 2) опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- 3) процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;
- 4) предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину;
- 5) одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима

или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;

6) смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;

7) програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);

8) приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;

9) приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм;

10) нетехнички резиме добијених информација и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;

11) друге податке од значаја за стратешку процену у складу са критеријумима за оцену извештаја о стратешкој процени.

Измене и допуне Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину део је документације која се прилаже уз Измене и допуне Плана.

Члан 8.

Носилац израде Измена и допуна Извештаја о стратешкој процени одредиће се у складу са законским прописима.

Носилац израде Измена и допуна Извештаја о стратешкој процени Плана дужан је да исти уради у року од шест месеци од дана избора органа односно лица које ће изградити измене и допуне плана.

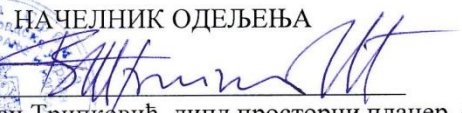
Члан 9.

У току израде Измена и допуна Извештаја о стратешкој процени Плана, биће обављена сарадња са свим надлежним и заинтересованим органима и организацијама које имају интерес у доношењу одлука које се односе на заштиту животне средине.

Измена и допуне Извештаја о стратешкој процени Плана биће изложена на јавни увид, заједно са јавним увидом у Нацрт Измена и допуна Плана.

Члан 10.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу града Лознице".

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

Владан Трипковић, дипл.просторни.планер, с.р.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о приступању изради Измена и допуна Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници (у даљем тексту: Одлука), је у члану 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, а у вези са чланом 46. Закона о планирању и изградњи.

Одељење за планирање и изградњу Градске управе града Лознице у поступку доношења ове Одлуке, имајући у виду планиране намене предметних измена и допуна плана, чињеницу да су планирани будући развојни пројекти одређени прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину, утврдило је да предметне Измене и допуне Плана представљају оквир за одобравање будућих развојних пројеката и **подлеже** обавези израде Измена и допуна стратешке процене утицаја на животну средину у смислу одредбе члана 5. став 1. тачка 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 94/24), а по претходно прибављеном мишљењу о потреби израде од стране Одељења за привреду и локални економски развој бр. 501-12/2025-VI од 25.2.2025. године које се изјаснило да је потребна израда Измена и допуна стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница” у Лозници.

Сходно одредбама из члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину Одељење за планирање и изградњу Градске управе Лознице доставило је на мишљење Предлог Одлуке Одељењу за привреду и локални економски развој Градске управе града Лознице, КЈП "Наш дом" из Лознице, ЈП "Водовод и канализација" из Лознице, ЈП "Лозница развој" из Лознице, ЈП "Електродистрибуција", ЕД Лозница и "Лозница-Гас" д.о.о. из Лознице.

У законом предвиђеном року Одељење за привреду и локални економски развој Градске управе града Лознице, "Електродистрибуција" ЕД Лозница, КЈП "Наш дом" из Лознице и "Лозница-Гас" д.о.о. из Лознице су дали позитивно мишљење на предлог Одлуке.

Како ЈП "Лозница развој" из Лознице и ЈП "Водовод и канализација" из Лознице нису доставили тражено мишљење у законском року, сматра се да немају примедби на предложену садржину Одлуке на основу члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Извештај о Измени и допуни стратешкој процени утицаја Измена и допуна плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници ради се на основу Одлуке о приступању изради Измена и допуна Стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници (број Сл./2025 од 20.03.2025. године) коју је донело Одељење за планирање и изградњу града Лознице, која је саставни део Одлуке о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници ("Сл. лист Града Лозница", бр. 6/2025 од 17.06.2025. год.).

Израда Извештаја о Измени и допуни стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници (у даљем тексту: Измена и допуна СПУ) у складу је са одредбама чл. 34 – 35 Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 94/2024 - др. закон) и одредбама чл. 5,7 – 10 и 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 94/2024).

Стратешка процена утицаја планова на животну средину ради се у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма.

Правни основ за обављање стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину предметног Плана детаљне регулације (даље: Извештај о стратешкој процени) налази се у:

- одредбама члана 5. став 1., Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којима је прописан предмет стратешке процене и утврђена обавеза вршења стратешке процене за урбанистичке планове;
- одредбама члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којима је утврђено да Одлуку о изради стратешке процене утицаја доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација, као и да Одлука чини саставни део Одлуке о припреми Плана и објављује се у Службеном гласнику јединице локалне самоуправе.

Одредбама члана 35. Закона о заштити животне средине одређено је да се "Стратешка процена утицаја на животну средину ради за стратегије, планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама и других области и саставни је део плана, односно програма или основе". Стратешка процена утицаја на животну средину мора бити усклађена са другим проценама утицаја на животну средину, као и са плановима и програмима заштите животне средине и врши се у складу са поступком прописаним посебним законом, односно, Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

На основу члана 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, утврђују се основна начела стратешке процене, и то:

1. Начело одрживог развоја – одрживи развој јесте усклађен систем техникотехнолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације. Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне

средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, дивљих и биљних животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса доприноси се циљевима одрживог развоја.

2. Начело интегралности – политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке разноврсности у одговарајуће секторске и међусекторске планове и програме.

3. Начело предострожности – свака активност мора бити спроведена на начин да се спрече или смање негативни утицаји одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра.

4. Начело хијерархије и координације – процена утицаја планова и програма врши се на различитим хијерархијским нивоима на којима се доносе планови и програми. У поступку стратешке процене планова и програма повећани степен транспарентности у одлучивању обезбеђују се узајамном координацијом надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену, кроз консултације, односно обавештавања и давања мишљења на план и програм.

5. Начело избегавања двоструке процене - релевантни подаци о утицајима који су изведени у раније спроведеним поступцима стратешке процене утицаја могу се користити за потребе процене значајних утицаја планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене већ довољно утврђених значајних утицаја на одређене чиниоце животне средине. Подаци из раније спроведених стратешких процена морају да буду ажурни, поуздани и приказани на начин да на основу њих могу поуздано да се утврде, опишу и процене одређени постојећи утицаји планова и програма на чиниоце животне средине;

6. Начело јавности – у циљу информисања јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношења или усвајања планова и програма, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања плана и програма, имати приступ информацијама које се односе на те планове и програме или њихове измене.

Извештај о стратешкој процени је документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и програма и којим се одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Према члану 14. Закона о стратешкој процени утицаја, Извештај садржи нарочито:

- Полазне основе стратешке процене;
- Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- Процену могућих непосредних, посредних, кумулативних, прекограничних, краткорочних, средњорочних и дугорочних, трајних и привремених, позитивних и негативних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине на предметном подручју;;
- Предлог мера предвиђених за спречавање/смањење негативних утицаја;
- Одлуку надлежног органа донету у поступку главне оцене прихватљивости за планове и програме који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;
- Смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
- Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг);
- Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради извештаја о стратешкој процени;

- Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план и програм;
- Нетехнички резиме информација добијених у оквиру тач. 1)-9) овог става и закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
- Друге податке од значаја за стратешку процену у складу са одговарајућим критеријума за оцену извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена утицаја животну средину је процес који треба да интегрисе циљеве и принципе одрживог развоја у просторним и урбанистичким плановима уважавајући при томе потребу да се избегну или ограниче негативни утицаји на животну средину и на здравље и добробит становништва. Значај стратешке процене утицаја на животну средину огледа се у томе што:

- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример - кумулативни и социјални ефекти;
- помаже да се провери повољност различитих варијанти развојних концепата;
- избегава ограничења која се појављују када се врши процена утицаја на животну средину већ дефинисаног пројекта; и
- утврђује одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање, итд.

Стратешка процена утицаја планских докумената представља значајан инструмент заштите животне средине, тако што се у почетним фазама доношења одлука о будућем развоју простора укључују питања заштите животне средине. Наведени процес резултира претходним усаглашавањем развојних интереса и интереса заштите простора.

Стратешком проценом обезбеђује се виши ниво заштите животне средине и интеграције захтева заштите и развојних потреба и интереса, уграђивањем начела и циљева заштите у планске документе у циљу достизања одрживог развоја. Стратешком проценом се омогућава интеграција еколошких захтева, мишљења и начела у планове и програме у циљу подстицања и унапређења одрживог развоја.

Основни методолошки приступ примењен у изради овог Извештаја, одређен је Законом о стратешкој процени утицаја и већ развијеним и прихваћеним методама у досадашњој пракси планирања просторног развоја, а прилагођен је хијерархијском нивоу и специфичним захтевима планског документа. Поступак стратешке процене састоји се од: припремне фазе, фазе израде Извештаја и на крају, поступка одлучивања. Поступак израде Извештаја одвијао се сукцесивно. У изради полазних основа сагледавана су концептуална решења, дефинисани циљеви и методологија израде, извршена је анализа стања и оцена квалитета појединих сегмената животне средине; вреднована алтернативна решења, процењени су могући утицаји и хазарди; дефинисане мере заштите и унапређења животне средине и програм праћења стања (мониторинг).

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

На основу одредаба члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину полазне основе стратешке процене обухватају:

- кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односа са другим плановима и програмима;
- преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи;
- карактеристике чинилаца животне средине у областима за које постоји могућност да буду

изложене значајном утицају;

- разматрана питања и проблеме заштите животне средине у плану или програму и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене;
- приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на живот и здравље становништва и животну средину;
- преглед утврђених и процењених значајних могућих утицаја на спровођење плана и програма;
- приказ припремљених разумних варијантних решења које је орган надлежан за припрему плана и програма разматрао узимајући у обзир циљ, сврху и географски обухват плана и програма, предложене мере за спречавање и/или смањење процењених значајних негативних утицаја на стање и квалитет чинилаца животне средине и живот и здравље људи;
- резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битних за процену могућих утицаја плана и програма.

1.1. ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА И ОДНОСА СА ДРУГИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА

Измена и допуна Плана детаљне регулације дела за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници је рађен у складу са Законом о планирању и изградњи, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023 и 91/2025) и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Службени гласник РС", број 32/2019 и 47/2025). Полазећи од начела планирања утврђених законом и праксом планирања (економска оправданост, социјална прихватљивост и еколошка одрживост), као и правног оквира којим су утврђени нормативи и правила у управљању природним и створеним ресурсима, дефинисани су циљеви, концепција, стратешка одређења, планска решења, приоритети и мере заштите животне средине. Поред интерпретације плана у овом делу се даје и однос са другим плановима, програмима и стратешким документима који могу имати утицај на животну средину на планском подручју.

Обухват и границе Плана детаљне регулације

Подручје у обухвату Плана се налази у северозападном делу града Лознице, између Дринске улице, на истоку; ул. М. Митровић на југу и магистралног пута М3 уз реку Дрину, на западу.

Границом Плана обухваћено је подручје чија је почетна тачка ГП 01 на крајњем југозападу обухвата и које се, кроз тачке ГП02 до ГП 06 (на северу) налази у обухвату Плана детаљне регулације за изградњу примопредајне станице за гас „Лозница“ у Лозници. Након тачке ГП06, граница измена и допуна Плана ломи се у правцу истока, пратећи границу заштитног појаса гасовода до тачке ГП07, након које наставља у правцу североистока, пратећи северну, односно, источну међу кат. парцеле 957, кроз тачке ГП 08 и ГП09; наставља даље западном, односно, јужном међом парцеле 959/2, кроз тачке ГП10 и ГП11; након које се граница ломи у правцу југа, пратећи источну међу кат. парцеле 959/1, односно, граница се ломи ка западу пратећи јужну међу парц. 959/1, кроз тачке ГП12, ГП13, ГП14, до тачке ГП15, у којој се ломи у правцу југа, пратећи границе Планског документа, кроз тачке ГП16, ГП17, ГП18, ГП19, ГП20, ГП21 до почетне тачке ГП01.

Укупна површина подручја обухваћеног границом Плана износи 59.414 m².

Табела бр. 1 Координате тачака обухвата Плана детаљне регулације

ознака тачке	Y (m)	X(m)	ознака тачке	Y (m)	X(m)
ГП 1	6 595 176.88	4 934 153.32	ГП 12	6 595 713.60	4 934 343.79
ГП 2	6 595 302.60	4 934 266.16	ГП 13	6 595 667.46	4 934 326.44
ГП 3	6 595 308.86	4 934 271.15	ГП 14	6 595 669.96	4 934 319.73
ГП 4	6 595 380.81	4 934 375.50	ГП 15	6 595 565.80	4 934 271.51
ГП 5	6 595 547.61	4 934 360.42	ГП 16	6 595 729.61	4 934 289.92
ГП 6	6 595 548.81	4 934 353.45	ГП 17	6 595 733.58	4 934 277.45
ГП 7	6 595 585.53	4 934 352.83	ГП 18	6 595 372.40	4 934 214.04
ГП 8	6 595 652.42	4 934 398.39	ГП 19	6 595 351.36	4 934 182.57
ГП 9	6 595 675.15	4 934 375.14	ГП 20	6 595 313.71	4 934 185.03
ГП 10	6 595 681.21	4 934 354.09	ГП 21	6 595 301.53	4 934 108.33
ГП 11	6 595 710.80	4 934 366.01			

Основни циљ израде Плана и извршене промене у оквиру Измена и допуна Плана

Изменама и допунама Плана извршене су следеће промене:

- проширује се обухват плана тако да обухвата целе парцеле 959/1 и 957, као и делове парцела 949, 951, 953 и 955, К.О. Лозница;
- коригује се траса постојећег разводног гасовода Батајница - Лозница РГ-05-04 (деоница Шабаци-Лозница РГ - 05 - 04/II) која је била непрецизно уцртана у важећем Плану;
- због изградње примопредајне гасне станице, планира се нова траса овог гасовода који је потребно изместити на деоницу која пролази кроз планирану примопредајну гасну станицу (парцеле 963/1 и 963/2, К.О. Лозница) и преко парцела 962/5, 957 до тачке уклапања на парцели 959/1, К.О. Лозница;
- предметним изменама и допунама дефинишу се оквирне локације за ТС 10/0,4 kV

Доношењем Измена и допуна Плана детаљне регулације створиће се услови да се реше имовинско-правни односи, дефинише јавни интерес и земљиште приведе планираној намени.

САДРЖАЈ ПЛАНСКОГ ДОУМЕНТА

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

- 1.1. Извод о регистрацији привредног субјекта
- 1.2. Решење о одређивању одговорног урбанисте
- 1.3. Лиценца и изјава одговорног урбанисте

I ПОВОД, ЦИЉ, ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

- 1.1. Правни основ
- 1.2. Плански основ
- 1.3. Обухват Плана
- 1.4. Извод из планског документа вишег реда

1.5 Опис постојећег стања

II ПЛАНСКИ ДЕО

2.1.Извршене промене у оквиру Измене и допуне ПДР-а

2.2.Правила уређења

2.3.Правила грађења

2.4.Спровођење Плана

III ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

4. Изводи из Планске документације

5. Катастарско-топографски план са обухватом Плана

6. Постојеће стање простора.....P = 1:1000

7. Детаљна намена површина

8. Регулационо – нивелационо решење са површинама јавне намене

VI ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. КТП парц.

2. Услови надлежних имаоца јавних овлашћења.

Опис постојећег стања

Подручје које се разрађује Планом налази се у западном делу града, северозападно од центра, у приградској зони.

Подручје је углавном неизграђено, осим у крајњем источном делу где постоји неколико нелегалних објеката. Простор се користи највише у пољопривредне сврхе, уз ограничења због проласка крупне гасоводне инфраструктуре.

Западно од обухвата, паралелно са реком Дрином, пружа се траса државног пута IB реда број 26 – Београд – Обреновац – Шабац – Лозница – државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Мали Зворник).

Са источне стране је траса Дринске улице која је део насељске саобраћајне мреже - градска саобраћајница II реда (у складу са категоризацијом Плана генералне регулације насељеног места Лозница).

Плански обухват се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, не налази се у просторном обухвату еколошке мреже нити у простору евидентираниг природног добра.

У оквиру планског подручја нема археолошких налазишта и споменика културе.

Терен у обухвату је раван, на коти 118,40 – 120,80 mnnv.

Земљиште у обухвату је грађевинско земљиште.

У обухвату Плана, а у оквиру надлежности ЈП "Србијагас", постоје следећи објекти:

- Гасовод високог притиска (подземни) за Босну и Херцеговину RG-05-06, пречника DN400,
- Гасовод високог притиска (подземни) – одвојак за Лозницу, пречника DN150,

- Блок-вентил (подземни са погоном изнад земље) на катастарској парцели бр. 1043 КО Лозница;
- Блок станица - секцијска славина (подземна са погоном изнад земље) на катастарској парцели бр. 1043 КО Лозница.

Притисак гаса у цевима је од 16 bar до 50 bar, тако да је на удаљености од по 30.0 m обострано од осе забрањена градња објеката намењених за становање или боравак људи.

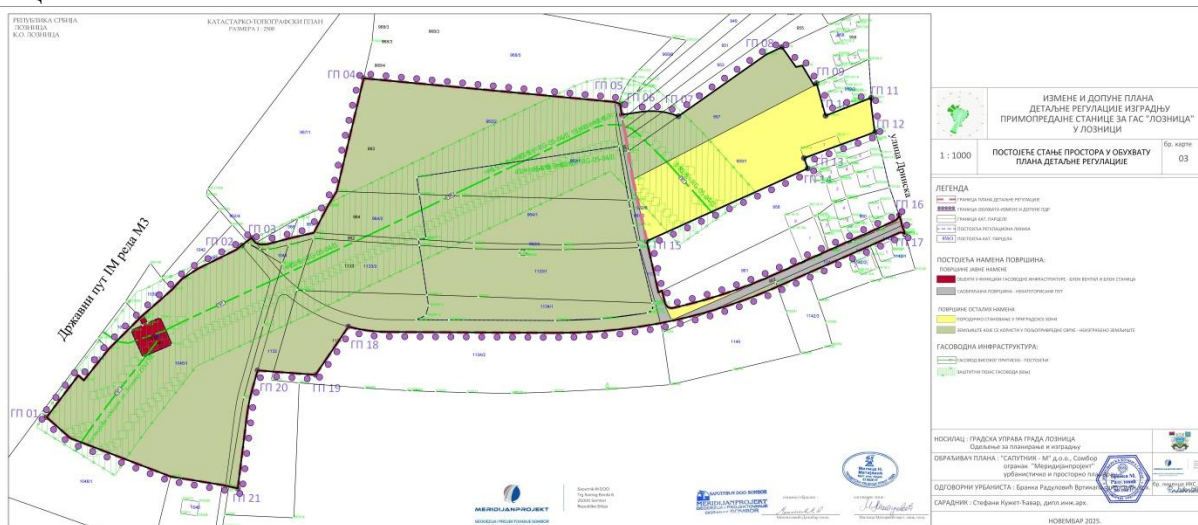
У близини обухвата Плана, али изван њега, налазе се трасе далековода у власништву ЈП "Електромрежа Србије":

- 110kV бр. 119/2 ТС Мали Зворник- ТС Лешница,
- 110kV бр. 106А/2 ТС Ваљево 3 -ТС Лозница,
- 110kV бр. 106А/3 ТС Лозница – ХЕ Зворник и
- 110kV бр. 106Б/3 ТС Осечина – ТС Мали Зворник.

Уз источну границу обухвата Плана пролази 10 kV подземни вод који прати трасу Дринске улице.

У Дринској улици су изграђене и подземне ТК инсталације у власништву "Телеком Србија" ад. Ове инсталације се не налазе у обухвату Плана.

На предметном подручју не постоје инсталације Јавног комуналног предузећа "Топлана-Лозница", нити је изграђена дистрибутивна гасна мрежа у власништву Лозница-Гас доо Лозница..

Слика бр.1: Постојеће стање простора

Подручје је делимично опремљено хидротехничком инфраструктуром. Кроз Дринску улицу пролази дистрибутивни водовод Ø 80 PVC.

Концепција уређења простора

Концепција уређења подручја обухваћеног Планом заснована је на наслеђеним обавезама из Плана генералне регулације за насељено место Лозница („Службени лист града Лозница” број: 3/2014 и 12/2014), прибављеним условима од надлежних органа, организација и

јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање, као и на анализи постојећег стања, уз сагледавање потреба садашњих и будућих корисника.

Саобраћајна мрежа у обухвату Плана је преузета, као наслеђена обавеза, из Плана генералне регулације за насељено место Лозница.

Примопредајна станица за гас “Лозница” (ППС) је инфраструктурни објект чија је основна намена мерење протока, притиска и температуре гаса. Испред објекта ППС је потребно раздвојити ток природног гаса који снабдева потрошаче на територији Републике Србије од цевовода који транспортује гас у Босну и Херцеговину. Сама ППС ће бити изграђена од најсавременијих материјала и уређаја. Постојећи блок – вентил на к.п.бр. 1043 КО Лозница се задржава.

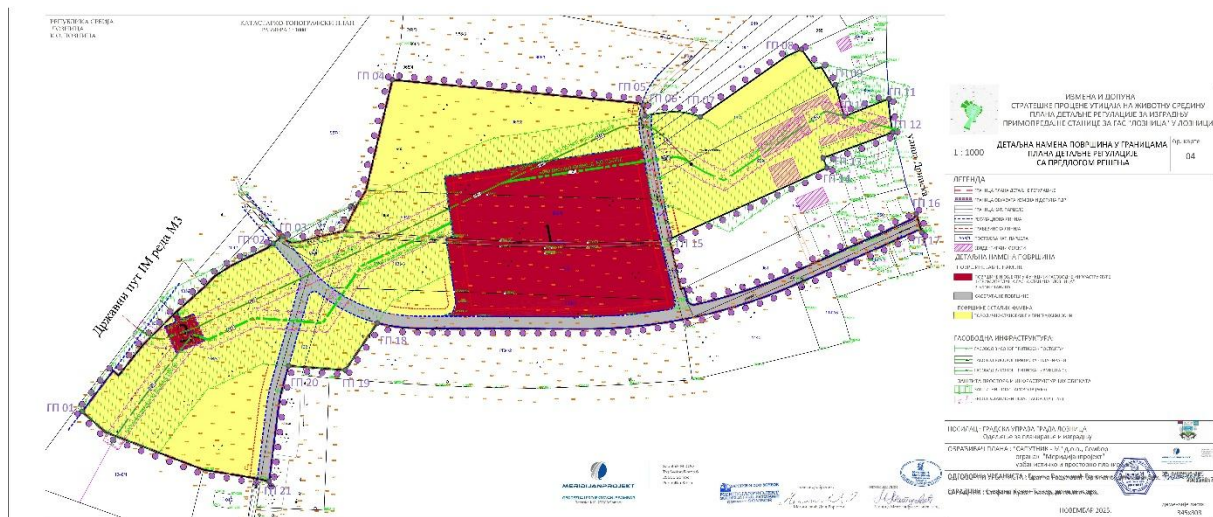
Ван површина јавних намена (саобраћајних и инфраструктурних), дефинисаће се услови изградње за објекте породичног становања у приградским зонама и за терцијалне делатности у центрима на начин на који неће бити међусобног угрожавања по питању безбедног коришћења стамбених и пословних објеката и објеката инфраструктуре.

Земљиште у граници Плана припада грађевинском земљишту које је намењено за површине јавних и осталих намена.

У табели бр.2 – Планирана намена грађевинског земљишта дат је приказ заступљености конкретних намена у обухвату Плана детаљне регулације.

Табела бр. 2 - Детаљна намена грађевинског земљишта

Редни број	Грађевинско земљиште – површине јавних намена	Површина (m ²)	Проценат учешћа (%)
1	Објекти гасоводне инфраструктуре	14.860	25,01
	1.1.Примопредајна гасна станица	14.442	
	1.2.Блок станица	418	
2	Саобраћајне површине	3.830	6,45
	Укупно (1+2)	18.690	31,46
	Грађевинско земљиште – површине осталих намена	Површина (ha)	Проценат учешћа (%)
3	Породично становање	40.724	68,54
Укупно (1+2+3) :		59.414	100,00

Слика бр.2: Детаљна намена површина

Однос према другим плановима и стратегијама

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО ЛОЗНИЦА (“Службени лист града Лозница”, бр. 3/14 и 12/14)

У обухвату плана у оквиру надлежности ЈП Србија-гас изграђени и у експлоатацији су следећи објекти: транспортни гасовод притиска до 50 бара РГ 04-05 Шабац – Лозница, пречника 404,4mm транспортни гасовод притиска до 50 бара- разводни гасовод до главне мерно регулационе станице (ГМРС) Лозница, пречника 168,3mm транспортни гасовод притиска до 50 бара – разводни гасовод до главне мерно регулационе станице (ГМРС) Лук, пречника 168,3mm, ГМРС Лозница, ГМРС Лук. Потребно је гасовод и гасоводне објекте третирали као стечену обавезу у простору и сходно одредбама Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 бара ("Службени гласник РС" 37/13) и Интерних техничких правила за пројектовање и изградњу гасоводних објеката на систему ЈП Србија-гас (Нови Сад, октобар 2009.год) и поштовати сва прописана растојања од гасних инсталација, а посебно:

- Ширина експлоатационог појаса гасовода РГ 04-05 Шабац- Лозница, разводног гасовода до главне ГМРС Лозница и разводног гасовода до главне ГМРС Лук износи 12m (6m са обе стране од гасовода) и у овом појасу је забрањено градити све објекте које нису у функцији гасовода. У овом појасу је забрањено изводити радове и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешко-транспортнујућих материјала, као и постављање оgrade са темељом и сл.) изузев пољопривредних радова дубине до 0,5m без писменог одобрења

оператора транспортног система. У експлоатационом појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5m.

- Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода,
- Забрањено је градити објекте намењене за становање или боравак људи, на растојањима мањим од 30m,
- Минимално потребно растојање при укрштању подземних линијских инфраструктурних објекта са гасоводом је 0,5m,
- Минимална растојања од путева, железничких колосека, подземних линијских инфраструктурних објеката и регулационих водотокова или канала предвидети у складу са чл. 19 наведеног Правилника,
- На укрштању гасовода са путевима угао осе гасовода према путу мора бити већи од 31° и 60° и 90°
- Минимална дубина укопавања гасовода, мерена од горње ивице цеви је 0,8m за класу локације I, 1,0m за класу локације II, III и IV, а код укрштања са путевима је 13,5m до горње коте коловозне конструкције пута
- Минимално растојање ГМРС предвидети у складу са чланом 13 наведеног Правилника.

Мере заштите изграђеног гасовода (ручни и/или машински ископ, поступак у случају оштећења гасовода и сл.) се дају у поступку прибављања услова за издавање локацијске дозволе и израде техничке документације.

Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", бр. 57/2008)

Циљ ове Стратегије је да доведе до баланса три стуба – економског раста, заштите животне средине и друштвеног развоја стварајући једну кохерентну целину, подржану одговарајућим институционалним оквиром. Стратегија одрживог развоја Србије значајно доприноси смањењу празнина између процеса утврђивања политика, усклађивању евентуалних конфликтних циљева политика, као и утврђивању њихових узајамних предности. То подразумева интеграцију и усаглашавање циљева и мера свих секторских политика, хармонизацију националних прописа са законодавством ЕУ и њихову пуну имплементацију.

Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 12/2010)

Овим програмом су дефинисани стратешки циљеви политике заштите животне средине, као и специфични и приоритетни циљеви за ваздух, воду, земљиште и утицаји појединих сектора на животну средину. Предложене реформе обухватају реформе регулаторних инструмената, економских инструмената, система мониторинга и информационог система, система

финансирања у области заштите животне средине, институционална питања и захтеве везане за инфраструктуру у области заштите животне средине.

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2040. године са пројекцијама до 2050. године ("Службени гласник РС", број 94/2024.)

У сектору природног гаса, зависност Република Србија од увоза је веома висока (78,6% у 2021. години). Последњих година није било значајнијих открића нових налазишта природног гаса, а већина гасних поља се налази у завршној фази експлоатације.

Редовно испитивање стања, одржавање, ревитализација, даља изградња и унапређење транспортног система је предуслов за сигурно снабдевање потрошача природним гасом. Оствареном интерконекцијом са Бугарском (гасовод Димитровград–Ниш), започетом реализацијом пројекта изградње интерконекције са Северном Македонијом и везом са интерконективним гасоводом од бугарско-српске границе до српско-мађарске границе, магистрални гасовод Ниш – Велика Плана – Батајница добија кључну улогу за поуздано и квалитетно снабдевање свих потрошача у Републици Србији. С обзиром на старост постојећих деоница овог гасовода, неопходно је урадити детаљну техничку проверу стања овог гасовода и након тога урадити техно-економску процену сврсисходности његове надоградње и модернизације, односно изградње новог гасовода паралелне трасе. Додатно, изградња транспортног система у западној (**Ваљево, Лозница**), југозападној (Нови Пазар, Пријепоље, Нова Варош, Прибој), јужној (Врање) и источној Србији (Бор, Зајечар, Пирот, Прахово, Књажевац), треба да отвори могућност снабдевања индустријских и других потрошача (топлане, широка потрошња) и у овим областима.

Реализација предвиђених активности у сектору природног гаса у великој мери условљено је процесом реформе гасног сектора. Ова реформа подразумева доследно раздвајање делатности транспорта и складиштења од снабдевања природним гасом. Потребно је размотрити и могућност промене модела управљања транспортним системом (трансформација „независног оператора система” у „независног оператора транспорта”). Додатно, у дистрибутивном сектору потребно је кроз регулаторне и друге подстицаје обезбедити укрупњавање постојећих дистрибутивних предузећа или друге облике реорганизације, а све у циљу постизање њихове финансијске одрживости

1.2. ПРЕТХОДНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У складу са одредбама члана 13. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину надлежни орган у припреми одлуке о изради стратешке процене, извршио је претходне консултације и усаглашавање ставова заинтересованих органа и организација, органа локалне самоуправе, корисника простора и других субјеката. Истовремено, прибављена су мишљења

органа надлежног за послове заштите животне средине. У консултацији током израде Нацрта Измена и допуна Плана детаљне регулације и предметног Извештаја консултовани су обавезујући услови Завода за заштиту природе Србије, и други одговарајући пројекти и програми који индиректно третирају проблематику заштите животне средине.

Заинтересовани органи, организације, удружења грађана, НВО и друге заинтересоване групе и појединци, моћи ће у оквиру јавног увида о Нацрту Плана детаљне регулације да остваре и увид у овај Извештај, тако да ће се претходне консултације наставити у оквиру јавних консултација. Надлежни органи и комуналне службе су за потребе израде Плана детаљне регулације доставиле услове и одређене иницијативе које су на адекватан начин уграђене у складу са нормативима и стандардима.

У току израде Нацрта Плана и Извештаја о СПУ прибављени су услови од следећих надлежних институција:

- Електродистрибуција Србије доо Београд, огранак Електродистрибуција Лозница;
- Електроурежа Србије АД;
- Телеком Србија а.д.;
- Завод за заштиту природе Србије;
- Завод за заштиту споменика културе Ваљево;
- ЈП Топлана, Лозница;
- Лозница гас д.о.о. Лозница;
- КЈП „Наш Дом“ Лозница;
- Транспортгас Србија доо Нови Сад;
- ЈП Путеви Србије;
- Министарство одбране Републике Србије;

2. ПРЕГЛЕД КАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

2.1. СТАЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Квалитет ваздуха је највише угрожен загађењима у градској средини. Загађеност ваздуха се јавља као последица урбанизације, индустријализације и развоја саобраћаја. На степен загађености ваздуха утиче већи број фактора који се могу поделити на сталне и променљиве, тј. на факторе који су ван човекових утицаја и факторе које човек може контролисати. У сталне

факторе спадају: орографски услови, конфигурација терена, распоред површина и објеката у граду – планска и урбанистичка решења, као и метеоролошки фактори/елементи (температура и влажност ваздуха, ваздушни притисак, правац и брзина ветра, количина и распоред падавина). У променљиве факторе спадају: повећање/смањење капацитета објеката који представљају емитере загађујућих материја у ваздух, изградња нових објеката који емитују загађујуће материје у ваздух, промена фреквенности саобраћаја и сл.

Град Лозницу одликује ваздух лошег квалитета. Аерозагађење карактеристично је само за поједине активности, односно локације. Загађивање ваздуха на територији града Лозница јавља се као последица:

- емисије гасова из индустрије,
- разношења ветром прашине са индустријских депонија,
- одвијања друмског саобраћаја,
- егзистовања кућних и централних ложишта,
- неконтролисано паљење ораница и паљења комуналног и пољопривредног отпада.

Индустријска загађења ваздуха потичу од продуката гасова и чврстих честица из технолошког процеса али и сагоревања енергетских горива. Најзначајније загађење ваздуха индустријског порекла изражено је у околини комплекса РТБ "Зајача" са "Топионицом". Саобраћај као извод загађења ваздуха је нарочито изражен у граду, јер су улице све више оптерећене. Магистрална саобраћајница пролази кроз центар града и представља велики извор загађујућих материја. Транзит према граничном прелазу, такође пролази кроз град. Поред уобичајеног загађења од саобраћаја, у овом случају постоји стална опасност због транспорта опасних материја. Врло често се ова теретна возила паркирају на паркингу у самом граду.

Процеси сагоревања фосилних горива (топлане, индивидуална ложишта) доводе до емисије прашине, угљеникових и сумпорових оксида. Као гориво се најчешће користе угљеви, различитог квалитета и састава, и мазут. Проблем неконтролисаног паљења ораница је сезонски проблем, али је јако присутан на територији града. Представља важан еколошки проблем јер изазива вишеструке негативне последице, почев од материјалних до угрожавања живота људи, флоре и фауне. Паљењем ораница долази до трајног уништавања комплетне животне структуре, како на самој површини земљишта тако и на дубини од неколико центиметара. Такође паљењем отпада на депонијама и сметлиштима неконтролисано се емитују загађујуће материје.

Може се констатовати да је на територији града присутан висок степен загађености ваздуха (када ради индустрија), што указује на велики емисиони потенцијал присутних загађивача.

У градским условима, загађеном ваздуху је изложено целокупно становништво, а нарочито су угрожене осетљиве групе становништва – деца, старе особе и различите категорије хроничних болесника. Свака од штетних материја која се може наћи у ваздуху има специфичан механизам деловања на људски организам. Патогена деловања настају као последица смањивања активне концентрације кисеоника, што доводи до поремећаја дисјне функције, а то даље слаби одбрамбене снаге организма, смањује радну продуктивност и повећава склоност ка обољевању и повређивању. На основу резултата многобројних истраживања у свету и код нас, као и на основу литературних података, потврђена су бројна штетна деловања загађивача у ваздуху, ако што су: напади бронхијалне астме у масовним размерама у случајевима загађивања ваздуха специфичним загађивачима, локално дејство на слузокожу и кожу, респираторне оргне, а у случају ресорпције гасова – промене метаболизма, алергијске манифестације, појава малигних обољења, инфаркта миокарда и др.

Угљенмоноксид утиче на људе тако што се везује за хемоглобин, чиме се истискује кисеоник и отежава његов транспорт кроз организма. Негативна дејства угљенмоноксида која се испољавају и при релативно ниским концентрацијама последица су високог афинитета према хемоглобину (240 пута већи афинитет према хемоглобину има угљенмоноксид у поређењу са кисеоником). Последице уношења угљенмоноксид у организам су сметње у равнотежи, очне сметње, слабљење концентрације, тешкоће при дисању или главобоља. Општи закључак у вези са овом појавом је да се концентрација угљенмоноксида у хемоглобину до 2% може сматрати безначајном, док се већ концентрације од 2,5% означавају као критичне. Дејство угљенмоноксида на биљке је безначајно. Такође, утицај угљенмоноксида на грађевинске објекте је безначајан. Угљенмоноксид има штетно дејство на људе и са тог становишта би требало разматрати његове негативне утицаје.

Оксиди азота имају негативан утицај на здравље људи. Азотмоноксид има слично дејство као угљенмоноксид. Азотмоноксид истискује кисеоник из крви, тако да је угрожено снабдевање органа. Велика концентрација азотмоноксида има летално дејство, с тиме да се азотмоноксид јавља у мањим концентрацијама у ваздуху јер брзо оксидише и прелази у азотдиоксид. Азотдиоксид је токсичан и нарочито је штетан за дисајне органе. На основу штетног дејства прописане су максималне дозвољене концентрације. Дејство азотних оксида на биљке се испољава кроз утицаје азотдиоксида. Његово штетно дејство огледа се кроз воштани изглед лишћа, некрозу и превремено опадање. С обзиром на ове утицаје у свету се данас сматра да су све врсте биљака заштићене од утицаја оксида азота за дуготрајне концентрације од 0,03 mg/m³.

Угљоводоници су продукт сагоревања фосилних горива у моторима са унутрашњим сагоревањем, било да се ради о транспортним средствима или су пак резултат технолошких процеса у индустрији. Од многобројних угљоводоника, издвајају се неколико група, и то: (1) парафини, (2) нафтени, (3) олефини, (4) алкини, (5) ароматични угљоводоници и (6) оксидисани угљоводоници. Њиховом негативном утицају обележје даје чињеница да се полицикличним ароматичним угљоводоникима приписује канцерогено дејство. Доказано је да присуство

угљоводоника у ваздуху доводи до кнацерогених обољења органа за дисање. Дејство угљоводоника на биљке је доста комплексно и огледа се у великом број сметњи. Високе концентрације проузрокоју некрозу цветова и слитова, а ниже концентрације доводе до опадања лишћа и тежег цветања. Веома осетљиве биљке реагују и при врло ниским концентрацијама угљоводоника. Утицај угљоводоника на грађевинске материјале није поуздано доказано.

Сумпордиоксид је ређе продукт саобраћајних активности. Доминатна продукција сумпордиоксида је у технолошким процесима у индустрији. Негативан утицај сумпордиоксида у синергији са ситним честицама може бити врло штетан на слузокожу, органе чула вида, и органе за дисање. Утицај сумпордиоксида на биљни свет је значајно изражен и огледа се првенствено у разграђивању хлорофила и одумирању појединих ткива. Зимзелене шуме су се показале нарочито осетљивим на сумпордиоксид. Штетне концентрације на зимзелене шуме су већ од 0,05 mg/m³. Од свих аерозагађивача сумпордиоксид има најизраженије дејство на грађевинске објекте. Сумпордиоксид у комбинацији са влагом реагује као сумпораста киселина и тако разарајуће делује на органске материје. Како се ове реакције могу одвијати и прим најмањим концентрацијама, разматрање ових појава везано је за историјску и уметничку вредност појединих објеката, несумњиво је значајно. Све штете настале на овај начин расту са порастом температуре, влажности ваздуха и интензитета светлости. Функционалне зависности које би повезивале ове појаве још увек не постоје, па је у том смислу и отежано вредновање негативних последица.

Олово и једињења олова имају негативан утицај на здравље људи, с тим да је већа концентрација која се уноси у организам водом и намирницама него преко органа за дисање, ваздухом. Трајна изложеност олову и једињењима олова доводи до губљења апетита, стомачних тегоба, замора, вртоглавице, оштећења бубрега и несвестица. Актуелна је дилема око одређивања максималне дозвољене концентрације у атмосфери. У том смислу, разликују се дозвољене количине у различитим земљама. Токсичност олова у односу на вегетацију је мала. Концентрације олова у биљкама су у високој корелацији са садржајем олова у тлу. Иначе присуство олова у биљкама смањује њихову способност раста као и активност ензима.

Основни узрок **загађивања вода** представља упуштање непречишћених отпадних вода у реципијенте. Извори загађења вода локализовани су на подручју насеља и привредних објеката. У оквиру насеља примарно загађивање вода везано је за продукцију отпадних вода из индустрије, домаћинства (фекалне и санитарне) и пољопривредних објеката.

Река Дрина, у низводном делу од улива отпадних вода “Вискозе” и градских насеља, има трећу класу и као таква она се може користити само за наводњавање индустријске потребе. У смислу загађивања вода Дрине додатно оптерећење представља њено загађивање из узводног тока. Загађење се рефлектује не само на квалитет, односно прописану класу вода Дрине, него и на квалитет подземних вода.

Поред загађивања овим отпадним водама, у водоток Дрине и њене притоке се без икаквог третмана упуштају фекалне и друге отпадне воде. Дрину додатно загађују водотокови из суседних општина, који припадају сливу Јадра, односно Дрине. Поред загађивања индустријским отпадним водама, у водоток Дрине и њених притока се без икаквог третмана упуштају фекалне отпадне воде које имају организовано одвођење.

Ужа заштитна зона изворишта водоснабдевања “Зеленица”, али и водоизворишта “Горње поље”, нападнута је изградњом објеката и привредним активностима. У ужој заштитној зони изворишта “Зеленица” идентификовано је постојање две пилане, два угоститељска објекта, неколико десетина стамбених објеката, што уз неадекватну пољопривредну производњу представља један од највећих проблема града.

У граду Лозница канализациона мрежа покрива већи део територије. На делу територије канализација је формирана по општем систему, док јена местима где постоји услови за одвођење атмосферских вода директно у реципијент, канализациона мрежа је направљена по сепаратном систему. Реципијент отпадних вода је река Дрина. Отпадна вода се сакупља у колекторима и доводи до црпне станице поред реке Штире.

За организовано снабдевање становништва водом за пиће у граду Лозница користи се извориште "Зеленица", које се налази у Бањи Ковиљача, као и новоотворено извориште "Горње поље" на локацији Горња Ковиљача. Оба изворишта се налазе у алувијалној равни Дрине, са десне стране пута Лозница – Мали Зворник. Водоводна мрежа покрива око 70% територије града, односно преко 85% становништва. Одлуком СО Лозница из 1998. године, одређене су зоне и појасеви санитарне заштите објеката водоснабдевања на подручју Лознице. При томе су у циљу заштите воде за пиће од загађивања, као и од других штетних дејстава која могу привремено или трајно утицати на здравствену исправност воде за пиће и издашност изворишта одређене су следеће зоне заштите: (а) зона непосредне заштите (зона строгог надзора); (б) зона уже заштите (зона ограничења); (в) зона шире санитарне заштите (зона санитарног осматрања); (г) појас заштите главних цевовода. Према важћој одлуци, у ужој зони заштите водоизворишта, забрањена је, између осталог, изградња стамбених, пољопривредних и других помоћних зграда и индустријских, занатских и сличних објеката, као и обављање било какве делатности којом се може загадити водоносни слој или изменити квалитет воде у објектима водоснабдевања. Ужа зона заштите изворишта водоснабдевања "Зеленица", али и водоизворишта "Горње поље", нападнута је изградњом објеката и привредним активностима.

Загађивање земљишта у граду Лозница је последица различитог антропогеног деловања тако да је угрожено грађевинско, пољопривредно и шумско земљиште. Потпуних података о обиму његовог угрожавања нема јер не постоје систематска праћења и истраживања. Специфичан облик угрожавања земљишта представља непланска изградња објеката.

Земљиште на подручју града угрожено је загађивањем од вода и процеђивањем са депонија. Посебан проблем представљају нелегална сметлишта, тзв. "дивље депоније", на којима се неусловно и неплански одлаже отпад. Територија града Лозница се одликује веома хетерогеним геолошким саставом. Због разноврсности геолошке подлоге, заступљене су и различите врсте земљишта. Према педолошкој карти заступљени су црница, смоница, ритска црница, алувијални наноси у речним долинама. Оцењује се да је дошло до укупне промене плодности земљишта на овој територији. Евидентно је стално опадање садржаја хумуса, кречњака и основних макро и микро елемената као и велико закишељавање земљишта.

Бука у радној и комуналној средини настаје при транспорту и обављању различитих делатности. Механизам дејства буке на човека је сложен: бука ствара аудитивне и екстрааудитивне и психогене ефекте, којима се придаје све већи значај. Поред оштећења слуха, бука делује и надражајно на неуровегетативни систем и преко њега доводи до различитих обољења кардиоваскуларног система, дигестивног тракта, хормоналних поремећаја итд. Бука као стресогени чинилац у многоне доприноси неуротизацији личности, а делујући на централни нервни систем, омета нормалан сан, креативан рад, процесе памћења и мишљења као и физиолошки дневни биоритам. Бука у току сна доводи до психичког замора и повећања психичке раздражљивости, што резултира падом концентрације, успоравањем рефлекса, смањењем продуктивности и већим бројем повреда на раду.

Извори буке који могу допринети њеном повећању изнад дозвољеног нивоа се за околину привредних објеката и најоптерећеније деонице државних путева првог и другог реда. Комунална бука није временски ограничена и делује непрестано, чак и у времену одређеном за одмор, спавање и рекреацију. Бука од саобраћаја је дисконтинуирана и јавља се и ноћу, на њу је навикавање тешко могуће, што неповољно утиче на нормалан сан и опоравак од организма. Положај саобраћајнице у самом граду у условима друмског путничког, аутобуског и теретног саобраћаја у многоне доприноси повећању буке у граду. Улична бука се мења у различитим деловима града у зависности од фреквенције саобраћаја, структуре возила, успона терена, ширине улице, врсте коловоза (подлоге), зеленила, висине и распореда зграда. На територији града Лозница се не врши систематско мерење нивоа комуналне буке. Мерење нивоа буке би требало да се спроводи ускладу са позитивном регулативом.

2.2. ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ СУ РАЗМАТРАНИ У ПЛАНУ

У Нацрту Плана детаљне регулације идентификовани су кључни проблеми заштите животне средине на основу увида у стање и података добијених са терена, затим из извештаја мониторинг система надлежних републичких и градских органа.

На основу категоризације животне средине, дефинисане су мере заштите животне средине у складу са праксом процене утицаја урбанистичких планова на животну средину и то по следећим областима: (1) заштита ваздуха; (2) заштита и коришћење вода; (3) заштита земљишта;

(4) управљање отпадом (5) заштита од удеса; (6) мониторинг и остале активности на заштити животне средине.

На целом подручју плана забрањена је изградња објеката који би својим постојањем или употребом непосредно или на други начин угрожавали живот, здравље и рад људи у насељима или пак угрожавали животну средину. Забрањено је уређивање и коришћење земљишта које би могло имати штетне последице на живот, здравље и рад људи, односно штетне последице на окружење.

Проблем управљања отпадом, управљање отпадним водама на предметном подручју су у директној зависности од обезбеђивања финансијских средстава, тако да је обезбеђивање економске и социјалне одрживости спровођења прописаних режима приоритет у наредном периоду. Загађеност ваздуха је посебан проблем, али нема квантитативних података о појединачним конкретним изворима, који највише доприносе загађењу. Сасвим јасно ради се о линијским, односно зонама у којима се одвија саобраћај, односно сагорева огрев у стамбеним блоковима и индивидуалним котларницама.

Сва наведена питања у вези са заштитом животне средине на планском подручју прилагођена су пропозицијама Измена и допуна Плана детаљне регулације. Детаљне опсервације појединих чинилаца животне средине, одређивање конкретних утицаја и мера заштите, биће предмет Студије/а о процени утицаја пројекта на животну средину која ће се радити за ниво техничке документације.

3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

◦ ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и циљева заштите животне средине дефинисаних у међународним документима и бројним конвенцијама о заштити животне средине којима је приступила наша земља. На основу циљева у погледу заштите животне средине наведених у

плановима и стратегијама дефинисани су општи циљеви СПУ који се односе на следеће области животне средине:

- управљање квалитетом основних чинилаца животне средине,
- заштита природне и културно-историјске баштине,
- становништво, људско здравље и социо-економски развој.

Општи циљеви Стратешке процене припремљени су на основу стратешких питања заштите животне средине од значаја за планско подручје и циљева и захтева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. Основни циљ заштите животне средине на планском подручју је очување стања животне средине, у односу на постојеће стање и планирану изградњу и рада планиране примопредајне станице за гас, уз примену начела превенције и предострожности и начела одрживог развоја у будућем развоју планског подручја.

Посебни циљеви заштите животне средине планског подручја произлазе из анализе стања животне средине и значајних питања, проблема, ограничења и потенцијала планског подручја, као и приоритета за решавање еколошких проблема, а у складу су са општим циљевима и начелима заштите животне средине.

Еколошки одговорно коришћење простора, који обухвата План детаљне регулације, представља значајан потенцијал за одрживи развој овог подручја. При томе се, у просторној организацији треба ослањати на следеће посебне циљеве заштите животне средине:

1. Смањење степена незапослености
2. Унапређење економског развоја
3. Унаређење квалитета живота и здравља становништва
4. Смањење емисије штетних гасова у ваздух
5. Очување квалитета земљишта
6. Очување станишта, биодиверзитета и предела
7. Очување обрадивог пољопривредног земљишта
8. Повећање инвестиције за систем заштите животне средине

3.2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА

На основу дефинисаних општих и посебних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене утицаја на животну средину. Индикатори

представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење промена током одређеног временског периода, а неопходни су као улазни подаци за сваку врсту планирања. Индикатори стања животне средине представљају веома битан сегмент у оквиру израде еколошких студија и планских докумената. Показатељи су веома прикладни за мерење и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини као и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати.

Код нас нису разрађени системи показатеља животне средине примерени потребама урбанистичког планирања, као ни методологија њиховог коришћења при изради и спровођењу планова. У области урбанистичког планирања није идентификован специфичан систем еколошких показатеља, већ се поједини просторно еколошки показатељи могу наћи у оквиру система показатеља друге намене.

Да би индикатори били поуздани, применљиви на свим нивоима планирања као и инструмент за поређење, неопходан је усаглашени систем праћења који подразумева: јединствене показатеље, јединице мерења, метод мерења, период праћења, начин обраде и приказивање резултата. Методолошки стандардизовање процедура као и прикупљање и достављање неопходних података од овлашћених организација је суштински предуслов за унапређење употребе индикатора у планирању и заштити простора.

Имајући у виду наведене чињенице, ниво планског документа, просторни обухват плана, као и стање животне средине на подручју ПДР-а, избор основних индикатора се односи на квалитет ваздуха, воде, земљишта и нивоа буке. Уједно, ово су дефинисани и законски регулисани критеријуми на основу којих је могуће утврдити да ли и у којој мери одређене активности на конкретном простору имају негативан утицај на чиниоце животне средине.

Табела бр.3: Избор индикатора

Ред. бр. ЦСП	Циљеви СПУ	Индикатори
1	Смањење степена незапослености	- Број запослених на реализацији пројекта
2	Унапређење економског развоја	- Вредност инвестиционих улагања
3	Унапређење квалитета живота и здравља становништва	- % становништва са могућношћу прикључења на гасовод - % смањења емисија загађујућих

		материја у ваздуху из индивидуалних ложишта
4	Смањење емисије штетних гасова у ваздух	- Учесталост прекорачења граничних вредности загађујућих материја у ваздуху - Утицај на смањење емисије гасова са ефектом стаклене баште - Смањење изложености становништва загађеном ваздуху
5	Очување квалитета земљишта	- % промене намене земљишта
6	Очување биодиверзитета, станишта и предела	- % учешћа заштићених области у односу на укупну површину
7	Повећање инвестиција у систем заштите животне средине	- Издаци из буџета, накнаде, таксе, субвенције

4. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Процена могућих утицаја плана и програма на животну средину, према Закону, садржи следеће елементе:

- 1) приказ процењених утицаја варијантних решења плана повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 2) поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- 3) приказ процењених утицаја плана и програма на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету; заштићеним природним добрима; становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
- 5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна

димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

У току **извођења радова** за реализацију планом предвиђених садржаја може се очекивати ангажовање велике грађевинске оперативе као и коришћење савремене грађевинске механизације. Сва та механизација издувним гасовима загађује ваздух, ствара буку, а могуће је загађење површинских и подземних вода. Зависно од ангажованости радника и механизације при извођењу радова на изградњи објеката, саобраћајних површина и објеката инфраструктуре зависиће и емисија загађујућих материја. Количина емитованог загађења је локалног карактера, просторно и временски ограничена. Емитовање буке при раду грађевинских машина и камиона је присутно, и у оваквим ситуацијама емитована бука достиже ниво од 85 dB(A) до 90 dB(A). Разни грађевински и други отпад настаје из већине објеката градилишта. Сав тај отпад, укључујући и амбалажу, је по правилу инертан, треба га сакупити на посебно уређен плато и предавати оператеру који има дозволу за управљање овом врстом отпада уз попуњавање Документа о кретању отпада. Са опасним отпадом из радионица, магацина и са градилишта, мора се поступати у складу са законском регулативом и мерама за привремено правилно складиштење опасног отпада на локацији до предаје оператеру који има дозволу за управљање овим врстама опасног отпада. Сав опасан отпад подлеже поступку карактеризације, након које исти треба да преузме овлашћено предузеће које се бави третманом или извозом овог отпада уз попуњавање Документа о кретању опасног отпада. У складу са наведеним непходно је правилно и добро организовати градилиште и извођење радова, а простор и објекте по завршетку радова правилно и у складу са законском регулативом санирати. Траса гасовода и објекат примопредајне станице за гас може да доведе до промена микроеколошких услова, сукцесије биљних и животињских заједница и услова биотопа. Обзиром да траса гасовода доприноси угрожавању станишта, флоре, фауне и биодиверзитета на следеће начине: фрагментацијом и уништавањем станишта, интродукцијом инвазивних врста, остацима уља, горива, мазива, гасовод има делимичан негативан утицај услед заузимања дела земљишта изградњом објеката гасовода. Изградњом гасовода, односно евентуалном деградацијом земљишта, приликом извођења земљаних и других радова може доћи до девастирања културних слојева или архитектонских остатака објеката и покретних добара из различитих епоха и историјских периода.

Приликом **експлоатације објеката гасоводне инфраструктуре** нема загађења ваздуха. У изградњи се ангажује јако мали број грађевинских машина и у кратком временском периоду. Нема емисије загађујућих материјала, опасних, отровних или непријатних мириса. Из тих разлога се може сматрати да гасовод у току несметане експлоатације не врши никакво загађење ваздуха. До загађења ваздуха може доћи једино услед квара на гасоводној мрежи и испуштања гаса у атмосферу. Карактеристике планираног технолошког система у погледу обима грађевинских захвата немају негативних последица у погледу промене динамике и режима подземних вода. Утицај на земљиште може настати у случају удесних ситуација. Изградњом планираног гасовода створиће се услови за гасификацију планског подручја. Коришћење природног гаса као енергента у индустрији и у широкој потрошњи има за циљ и да се смањи

потрошња електричне енергије и на тај начин ослободе одређени инсталисани капацитети у електропостројењима за потребе нових потрошача.

4.1 ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА

Закон не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

- Варијанта да се план не усвоји, и
- Варијанта да се план усвоји и спроведе.

Пожељно је да се са стратешком проценом почне у најранијим фазама израде плана, при чему треба разматрати сва рационална решења по секторима плана. Варијантна решења Плана представљају различите рационалне начине, средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности, односно разматрање могућности коришћење различитих простора за реализацију конкретне активности која се планира. Поред тога, треба узети у обзир и варијанте имплементације плана.

Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и варијантним решењима плана. За планове дужег временског хоризонта и са већом неизвесношћу реализације, метод израде сценарија модела развоја омогућује процену позитивних и негативних ефеката варијантних решења плана.

Реализацијом Плана детаљне регулације, тј. усвајањем и спровођењем предложених планских решења ће се постићи више *позитивних утицаја*, и то:

- заустављање даље деградације животне средине (ваздух, вода, земљиште и др.) одређивањем стања, приоритета заштите и услова одрживог коришћења ресурса;
- постизање рационалне организације, уређења и заштите простора.
- обезбеђивање квалитетне животне средине –изградњом објеката у функцији развоја гасоводне инфраструктуре постиже се бољи квалитет ваздуха преласком индивидуалних домаћинстава на систем грејања који користи еколошки прихватљив енергент.
- предузимање адекватних превентивних мера уз успостављање система контроле свих облика загађивања;
- реконструкцијом и рехабилитацијом саобраћајница повећава се квалитет простора и услови живота;
- успостављање система прикупљања, транспорта, третмана и депоновања отпада у складу са Националном стратегијом управљања отпадом и Локалним планом управљања

отпадом.

Усвајањем и спровођењем предложених планских решења може проузроковати одређени број негативних утицаја на стање животне средине, као што су:

- у току извођења радова приликом изградње Планом предвиђених садржаја може доћи до краткотрајног повећања нивоа буке, деградације земљишта и загађења површинских и подземних вода;
- приликом експлоатације система у функцији гасовода може доћи до појаве удесних ситуација;
- непоштовање прописаних мера заштите животне средине проузроковало би деградацију основних медијума животне средине.

Са друге стране, *неусвајање предложених планских решења* може проузроковати више негативних утицаја на квалитет постојећег стања животне средине на предметном подручју, и то:

- одлагање чврстог комуналног отпада које није у складу са еколошким принципима и могућност формирања спонтано насталих нехигијенских сметлишта у непосредној близини речних токова;
- загађивање ваздуха из система за грејање и индивидуалних ложишта
- нерационална потрошња горива и слаба енергетска ефикасност;

4.2 РАЗЛОЗИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА

На основу одредби члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја, пореде се варијантна решења и даје приказ разлога за избор најповољнијег решења. Поређена су варијантна решења према циљевима стратешке процене.

Варијантно решење 1 које се односи на неусвајање, а самим тим и неспровођење Плана детаљне регулације очигледно је неповољније са свих аспекта области које је третирао План детаљне регулације:

Варијантним решењем 2 које се односи на усвајање и спровођење плана предвиђа развој планског подручја уз примену мера заштите животне средине. Планирано је решавање система гасификационе инфраструктуре, заштита природних вредности и основних медијума животне средине. Планом детаљне регулације је предвиђен развој мониторинг система и инвестирање у унапређење система заштите животне средине.

У варијанти да се ПДР не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати бројни негативни ефекти на планском подручју и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.

У варијанти да се ПДР имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти који отклањају већину негативних тенденција у развоју планског подручја ако се план не би имплементирао. У овој варијанти могу се очекивати и појединачни негативни ефекти у одређеним секторима плана, а који су неизбежна цена развоја подручја. То су следећи ефекти:

- могућност повећања концентрације загађујућих материја у атмосфери, загађења површинских и подземних вода и деградације земљишта услед изградње планираних садржаја;
- повећање степена ризика од настанка акцидентних и техничко-технолошких ризика услед активности у привредним објектима; и
- у случају несавесног одлагања отпадних материја из привредних објеката претпоставка је да може доћи до појаве непланских сметлишта комуналног и индустријског отпада.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

4.3 ЕВАЛУАЦИЈА КАРАКТЕРИСТИКА И ЗНАЧАЈА УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА

У оквиру стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења на животну средину, који су дати у следећој табели. Евалуација утицаја вршена је са циљем да се утврди значај утицаја, према критеријумима из Прилога I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. У обзир су узете следеће карактеристике утицаја:

- *Врста утицаја*
- *Вероватноћа да се утицај појави*
- *Временска димензија односно трајање утицаја, према временском хоризонту Плана: краткорочни утицаји; средњорочни утицаји; дугорочни утицаји (период после временског хоризонта Плана)*
- *Учесталост утицаја*
- *Просторна димензија утицаја.*

Наведене карактеристике утицаја су вредноване према врсти плана, како је приказано у следећој табели.

Табела бр.4. Вредновање карактеристика утицаја

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија утицаја
3+ врло Позитиван 2+ веома позитиван 1+ Позитиван 0 Неутралан 1- негативан 2- врло негативан 3- веома негативан	Веома вероватан утицај - ВВ утицај вероватан - В утицај могућ - МВ утицај није вероватан - НВ	краткорочан – К средњорочан – С дугорочан - Д	повремен – ПУ средње учестао – СУ сталан - СтУ	Г - Могући глобални утицај
				М – Могућ међународни утицај
				П - Могућ прекогранични утицај
				Н - Могућ утицај на националном нивоу
				Р - Могућ утицај у оквиру простора регије
				О - Могућ утицај у простору општине
				Л - Могућ утицај у некој зони или делу општине
				И - Могућ утицај на самом извору

Значај утицаја процењен је у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене, како је приказано у следећој табели. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела бр. 5: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величинаутицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	• Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема утицаја или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	1 +	Мањи позитивни утицај
Повољан	2 +	Већи позитиван утицај
Врло повољан	3 +	Јак позитиван утицај

У следећој табели дати су критеријуми за вредновање просторних размера могућих утицаја.

Табела бр.6: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Глобални	Г	Могући глобални утицај
Међународни	М	Могућ међународни утицај
Прекогранични	П	Могућ прекогранични утицај
Државни	Н	Могућ утицај на националном нивоу
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	О	Могућ утицај у простору општине
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу општине
Изворни	И	Могућ утицај на самом извору

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде плана. Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у следећој табели.

Табела бр.7: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
80%	ВВ	Веома вероватан утицај
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	МВ	утицај могућ
мање од 1%	НВ	утицај није вероватан

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене (приказаних у ранијим табелама) врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене.

Утицаји од стратешког значаја за План су они који имају јак или већи (позитиван или негативан) ефекат на целом подручју плана или на вишем (регионалном или државном) нивоу планирања. На основу процене утицаја појединачних планских решења на циљеве стратешке процене, утврђени су значајни стратешки утицаји:

Табела бр.8: Критеријуми за евалуацију значаја утицаја

Размере	Величина	Ознака
Међународни ниво (М)	Јак позитиван утицај(+3)	3+; М
Регионални ниво(Р)	Већи позитиван утицај (2+)	2+ ; Р
	Позитиван утицај (1+)	1+ ; Р
Општински ниво(О)	Већи позитиван утицај (2+)	2+ ; О
	Позитиван утицај (1+)	

У складу са врстом Плана и карактеристикама планског подручја одређене су карактеристике које одређују значајан утицај и то:

- Вероватан и веома вероватан утицај - **В и ВВ**
- Средњорочан и дугорочан утицај - **С и Д**
- Средње учестао и сталан утицај - **СУ и СтУ**

Резултати евалуације значаја утицаја планских решења приказани су у табели бр.9. За утврђене значајне утицаје процењују се вероватноћа и време трајања.

Планска решења у Нацрту плана обухваћена проценом утицаја

Ознака	Планско решење
1	Изградња примопредајне станице за гас у Лозници
2	Изградња планираног одвојка за гас ка Лозници и измештање дела трасе гасовода RG-05-04/II
3	Изградња дистрибутивних цевовода до потрошача у планском обухвату
4	Изградња интерних саобраћајница
5	Озелењавање површина око планиране примопредајне станице за гас и површина намењених заштитном зеленилу
6	Дефинисање зоне забрањене градње за становање у зони утицаја гасовода

Табела бр.9: Процена величине утицаја и просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Планска решења	Циљеви стратешке процене утицаја на животну средину					
	Смањење степена незапосленост и	Унапређење економског развоја	Унапређење квалитета живота и здравља људи	Смањење емисије штетних гасова	Очување квалитета земљишта	Очување биодиверзитета и предела
1	1+ ; O	1+ ; O	1+ ; O	2+ ; O	- 1; O	
2	1+ ; O	1+ ; O	1+ ; O	2+ ; O	- 1; O	
3		1+ ; O	1+ ; O			
4		1+ ; O	1+ ; O		- 1; O	
5			2+ ; O			2+ ; O
6			2+ ; O	2+ ; O		2+ ; O

Горња табела представља приказ вредновања планских решења са аспекта заштите животне средине. Сваки процењени утицај је резултат вишекритеријумског вредновања појединачних планских решења на основне компоненте животне средине – ваздух, воду и земљиште. Извештај о стратешкој процени утицаја је дефинисао планска решења по областима, како је приказано. На овом нивоу плана није било могуће детаљно анализирати свако планско решење и

непосредан утицај планираних активности на животну средину јер нису дефинисане све појединости везане за дато планско решење. У случајевима где је процењено да може доћи до негативног утицаја потребно је предузети одговарајуће мере заштите.

Вишекритеријумском анализом утицаја планских решења на животну средину констатовано је да имплементацијом највећег броја планских решења долази до побољшања основних карактеристика стања животне средине. Поједина планска решења могу у одређеној мери проузроковати деградацију просторних вредности подручја, уз обавезу да се приликом привођења простора предвиђеној намени строго примењују мере и правила заштите простора ради очувања у што већој мери природних и створених вредности на предметном подручју.

Удеси - акцидентне ситуације (цурење гаса, експлозије и пожари)

Акцидентне ситуације су ретки, нежељени и непредвидиви догађаји. Услед истицања веће количине гаса долази до емисије у ваздух загађујућих компоненти као што су: угљоводоници (метан, етан); угљенмоноксид (CO); азотмоноксид (NO); азотдиоксид (NO₂) и чађ. Искуства показују да су могући појединачни утицаји али да су могући и удружени утицаји. Утичу на људе и биљке.

У случају пожара – сагоревањем природног гаса у ваздух се емитује:

- Угљен-диоксид (CO₂) је гас који изазива ефекте стаклене баште и глобалног загревања, сагоревањем природног гаса ослобађа се двоструко мања количина угљен диоксида од оне која се ослобађа сагоревањем других фосилних горива:
- Азотни оксиди ((NO_x) заједно са сумпордиоксидам узрокују киселе кише, сагоревањем природног гаса ослобађају се мање количине азотних оксида него сагоревањем других фосилних горива.
- Сумпор-диоксид (SO₂) – природни гас практично не производи сумпор диоксид.

Анализа опасности од удеса

Зоне опасности

Зоне угрожене експлозивном смешом на гасоводном систему су простор у коме се могу појавити запаљиве смеше при транспорту и ускладиштењу запаљивих гасова. У односу на степен избијања пожара и експлозије зоне опасности стандард SRPS N.S8.007 класификује на следећи начин:

– **зона опасности 0** – је простор, у коме је експлозивна атмосфера присутна стално или дужи период времена. То је простор око трајног извора опасности у коме технолошки процес дозвољава присуство експлозивних смеша у дужем временском периоду - *учесталост и трајање експлозивних смеша веома велика;*

– **зона опасности 1** – је простор, у коме је вероватно да ће се експлозивна смеша појавити у току нормалног процеса рада. То је простор око примарног извора опасности у коме у току нормалног рада, јер га технолошки процес дозвољава, (нпр. зона око одушка на гасним инсталацијама), *учесталост и трајање експлозивних смеша је очекивана;*

– **зона опасности 2** – је простор у коме није вероватно да ће се експлозивне смеше појавити у току нормалног технолошког поступка. То је простор око секундарног извора опасности у коме је учесталост настајања експлозивних смеша мало вероватна јер није предвиђена нормалним технолошким процесом, *учесталост појаве мало вероватна, а трајање експлозивних смеша веома кратка.*

У редовном режиму рада током технолошког поступка којим су испоштоване све прописане процедуре и мере безбедности, предметни гасоводни систем се сврстава у **зону опасности 2**.

Услови за настанак експлозије

Да би до експлозије могло да дође потребно је да постоје: експлозивна смеша и извор паљења. Уколико један од ова два предуслова изостане не може доћи до експлозије. Опасност од експлозије је својствена свим горивим гасовима када су помешани са ваздухом у одређеном односу. Природни гас образује експлозивну смешу са ваздухом само ако је његова концентрација у смеси (природни гас-ваздух) једнака или већа од одређене максималне вредности (доња граница експлозивности) или је једнака или мања од одређене максималне вредности (горња граница експлозивности). Природни гас са високим садржајем метана (какав се испоручује нашој земљи) има доњу границу експлозивности око 5%, а горњу границу око 15%, зависно од састава. То значи да је свака смеша природног гаса и ваздуха која садржи 5-15% природног гаса експлозивно опасна и може експлодирати при уношењу пламена или варнице.

Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса дефинисани су критеријуми за процену вероватноће настанка удеса, који не дефинишу вероватноћу контакта експлозивне смеше и извора паљења као фактор који утиче на степен угрожености гасовода и простора око њега. Таква процену није дефинисана ни Правилником о стандардима за противексплозивну заштиту.

На основу напред описаних зона опасности све док целокупни гасоводни систем према стандардима SPRS N.8.007 представља секундарни извор опасности у простору у коме се систем налази може се рећи да су у **малом степену угрожености**.

Од момента када било који део система испадне из нормалног режима рада и представља простор секундарног извора опасности простор где је вероватноћа контакта смеше природног гаса и ваздуха са извором паљења **реална**, простор у коме се тај део система налази прелази у **степен велике угрожености**.

Процена последица удеса

Могуће последице по живот и здравље људи и животну средину процењују су на основу података добијених анализом повредивости.

У овој фази на нивоу стратешке процене на основу расположивих података оне се могу посматрати у контексту историјског приступа – статистичких података других земаља на гасоводима оваквог или сличног типа. Прецизнија процена размера удеса ће бити предмет Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса који израђује Оператер. Такође ће бити могуће извршити у фази израде пројектне документације односно студије о процени утицаја.

МУП Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације - Управа за превентивну заштиту, направио је: *Анализу и приказ статистичке експлозија земног гаса и тровања угљен-моноксидом на територији Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине.*

Као најчешће узроке насталих пожара и експлозија као и тровања продуктима сагоревања (угљен-моноксид), МУП наводи:

- перфорација гасних инсталација,
- неодржавање гасних инсталација, уређаја и апарата према важећим прописима и упутству произвођача,
- неовлашћено коришћење гаса,
- нестручна монтажа и неовлашћено руковање гасним инсталацијама
- неодржавање система за детекцију експлозивних гасова и пара и др.

У пожарима и експлозијама људи су страдали услед ефеката експлозије (разарање ткива услед високог притиска и опекотина од топлотног таласа). При експлозији услед тренутног сагоревања смеше гаса и ваздуха ослобађа се топлотна енергија и поред топлотне енергије

развија се значајан притисак. Висока температура и притисак изазивају разарајуће ефекте, који су праћени великим материјалним штетама а често и људском жртвама.

4.4. КУМУЛАТИВНИ УТИЦАЈИ

На основу одредаба члана 14. Закона, стратешка процена обухвата и процену кумулативних ефеката. Теоријски је могуће да се јаве интеракције међу мањим утицајима како планских решења, тако и појединачних објеката и активности на планском подручју. Примера ради, кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат (загађивање ваздуха, вода или пораст нивоа буке).

Позитивни кумулативни ефекти планских решења очекују се превасходно у погледу побољшања квалитета ваздуха. Инвестирање у изградњу инфраструктурних система (водоводна, канализациона и гасоводна мрежа) допринеће укупном побољшању заштите животне средине, и уопштено, здравља становништва.

Са друге стране, мањи негативни кумулативни ефекти који се могу очекивати реализацијом планских решења односе на могућност несавесног угрожавања природних вредности подручја (квалитета земљишта и станишта заједница) услед реализације изградње неопходних инфраструктурних садржаја.

5. ОПИС МЕРА ЗА ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Заштита и унапређење квалитета животне средине оствариваће се спровођењем следећих мера.

Мере предвиђене законским и подзаконским актима

У мере предвиђене законима и другим прописима и стандардима подразумева се примена истих при пројектовању, примена норматива и стандарда код избора и набавке уређаја и опреме за предложени производни процес, као и примена свих мера у току изградње и експлоатације, које су дефинисане у општим техничким условима градње.

Мере из ове тачке обухватају и услове, које утврђују надлежни државни органи и организације код издавања одобрења и сагласности за изградњу објеката, извођење радова и употребу објекта, односно отпочињање процеса експлоатације објекта.

Важећи технички закони, нормативи и стандарди:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023 и 91/2025);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник СРС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 / др. закон и 54/15 – др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/2018, 95/18 – др.закон, 95/18-др.закон и 94/24-др.закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“ бр. 145/14, 95/18-др.закон, 40/21, 35/23-др.закон, 62/23 и 94/24);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10- исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 7/21);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18, 95/18-др.закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр. 94/2024);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 94/2024);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04, 25/15 и 109/21);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ број 35/23);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 51/25);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр.96/21)
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др.закони);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др.закони и 35/23);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11, 93/12);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08);
- Правилник о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт („Службени Лист СФРЈ“, бр. 26/1985), као и други важећи прописи, правилници и стандарди за ову врсту посла;

- Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“ број 41/10);
- Правилник о техничким нормативима за безбедност од пожара и експлозија постројења за запаљиве и гориве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих и горивих течности опасних материја („Службени гласник РС“ бр. 114/17 и 85/21);
- Класификација експлозивних гасова и пара, SRPS NS. 8.003;
- Класификација материја и робе према понашању у пожару SRPS.Z.CO.005;
- Карактеристике опасних, запаљивих гасова, течности и испарљивих чврстих супстанци, SRPS.Z.CO.010;
- Зоне опасности простора угрожених експлозивним смешама гасова и пара, SRPS.N.S8.007.

Техничко – технолошка заштита

- природни гас у цевоводу (гасоводу) мора да буде у затвореном технолошком процесу. Из постројења не сме да буде емисије угљоводоника, нити могућности њиховог испуштања, осим на местима која су предвиђена техничком документацијом;
- посебан прилог код пројеката треба да представљају мере противпожарне заштите и то код пројектовања, извођења и експлоатације. Посебни технички услови за изградњу електроинсталација (Ех заштита) објеката којима се врши транспорт и дистрибуција природног гаса, захтевају да се инсталације могу изводити само према пројекту одобреном од стране надлежне установе противпожарне заштите;
- пројекат заштите од пожара мора да садржи техничке и организационе мере, којима се спречава да се пожар на систему за транспорт гаса не пренесе на друге системе;
- заштита од пожара мора да буде дефинисана посебним Елаборатом заштите од пожара. Елаборатом треба да се предвиде све потребне грађевинске и техничке мере заштите од пожара у току експлоатације објекта;
- заштита објеката од атмосферског пражњења предвиђа се главним електро пројектом;
- на бази изведеног прорачуна, потребно је правилно димензионисање инсталације, регулационе и сигурносне арматуре уз примену важећих техничких норматива и стандарда;
- распоред регулационе и сигурносне арматуре треба правилно извршити, тако да инсталација буде осигурана од прскања услед неконтролисаног пораста притиска;
- цевна инсталација треба да буде стабилно постављена преко клизних и чврстих ослонаца, чиме је осигурана од дилатационих деформација. Инсталација треба да буде тако постављена да је онемогућено њено механичко оштећење;
- спајање инсталације треба да се врши одговарајућим наставцима, прикључцима и заваривањем, које врши атестирани варилац. Избор цеви мерне, регулационе и сигурносне

арматуре је правилно извршен за ову врсту инсталације. Пројектом треба да се предвиди прописно испитивање инсталације на чврстоћу и непропусност;

- по завршеној монтажи инвеститору треба да се предају атести уграђене опреме, као и упутства за руковање и одржавање;
- потребно је предвидети премошћење прирубничких спојева, у циљу спречавања појаве статичког електрицитета;
- спољашње осветљење треба да буде са ефектима минималне дисперзије. У зони фрагилних екосистема није дозвољено коришћење вештачког осветљења у ноћним сатима;
- предвидети постављање одговарајућег броја противпожарних апарата за ручно гашење пожара као и потребних натписа упозорења. Сталну контролу концентрације експлозивних смеша вршити преносним гасним детектором;
- могућност регулације рада инсталације;
- најважнија мера која се предузима, за смањење вероватноће настанка пожара, или експлозије, је инсталисање заварних славина, која аутоматски затварају проток гаса уколико пад притиска у гасоводу пређе дозвољну границу;
- у току експлоатације гасне инсталације, инсталацијом могу руковати само обучена и за то овлашћена лица, инсталација се једино може користити у сврху за коју је намењена, односно за природни гас, и на њу се могу прикључити једино уређаји који су рађени за природни гас, потребно је обезбедити сталну контролу, над функционисањем инсталације и уређаја, као и потребне мере за заштиту од свих врста оштећења, у случају и најмање неисправности гасне инсталације, корисник је дужан да моментално обустави експлоатацију те гасне инсталације, све док се узрок неисправности не отклони.

Мере заштите ваздуха

- *током изградње објекта*

– најзначајнији извор антропогеног загађења атмосфере током изградње овог објекта је емисија издувних гасова из механизованих средстава рада који учествују у изградњи објекта. Како се ради о само периодичном утицају ограниченог обима није потребно спроводити мере заштите животне средине осим у случају ако надлежне институције наложе другачије.

- б) *за време експлоатације објекта*

- пуштањем објекта у рад и постизања устаљеног рада ових објеката, прописано је обавезно контролно мерење емисије једном годишње, осим ако инспекција не наложи другачије.
- предвидети одвођење димних гасова са критичних места на безбедну висину, како не би дошло до ширења и преноса загађујућих материја на велике удаљености.

- сагоревање гаса треба да буде потпуно како би било безбедно и по запослене и животну средину са емисијом штетних гасова NO₂ и CO₂ испод дозвољеног нивоа.
- у случају акцидента – пожара, или експлозије долази до загађења ваздуха, које се у том случају не може спречити нити смањити. С тога су неопходне превентивне мере, какао би се смањила вероватноћа акцидентних ситуација.

Мере заштите воде

а) током изградње објекта

- спречити уношење у воде опасних и отпадних штетних материја одговарајућим мерама за отицање воде-каналисањем, дренажањем или одвођењем црпним пумпама. Могуће негативне последице при изградњи објекта (проливање горива и других хемијских супстанци у воде; растурање амбалаже и сл.) спречити забраном, односно евакуацијом отпада са места настанка, као и санацијом загађене површине. – отпадне воде спроводити у постојећу канализациону мрежу или ако је то неизводљиво поставити мобилне санитарне системе.
- приликом испуштања отпадних вода (уколико је то потребно) мора се водити рачуна да се не прекораче максималне количине опасних материја у складу са законским регулативама.

б) за време експлоатације објекта

- слободно испуштање фекалних вода је строго забрањено. Евакуацију фекалних вода организовати преко прикључења ових објеката на канализациону мрежу или преко непропусних септичких јама;
- при било којем испуштању у водотокове мора се водити рачуна о максималним количинама опасних материја које се не смеју прекорачити у складу са законским регулативама.

Мере заштите земљишта

• током изградње објекта

- дефинисати зоне утицаја и количине загађивача који могу доспети у земљиште и воду током изградње и експлоатације, и на основу тога утврдити мере и препоруке за коришћење земљишта. У разматрање узети појас и лево и десно од трасе.
- за формирање одлагалишта материјала и приступних и манипулативних саобраћајница потребно је одабрати површине на земљишту ниже категорије.
- површински слој хумуса на коме се налази вегетација посебно скидати, депоновати и обезбедити од разношења, а дубље слојеве одлагати на другу страну како би се при затрпавању

ископа прво вратили материјали дубљих ископа, а потом површински слој. Рекултивацију земљишта и подизање тзв. „зелених појасева“ вршити аутохтоним врстама биљака уз вођење рачуна о погодним врстама и изгледу појасева у свему према условима надлежних институција. Ово се посебно односи на интервенције и захвате на местима где су сачувани екосистеми у свом изворном облику или мало измењеном облику.

– приликом ископа тла трасе планираног објекта за примопредају гаса и гасовода, потребно је грађевинске радове изводити када је тло довољно суво, како не би дошло до збијања и нарушавања структуре тла.

– извођач радова је дужан да, чврсти отпад који ће настати при изградњи, одложи на за то прописано место у складу са законском регулативом.

– послове одржавања грађевинских машина и допуне горива не треба обављати у радној зони а у случају да је то неопходно користити заштитне посуде. Плановима тј. пројектом организације радилишта, за сваку деоницу трасе треба да се дефинишу и обезбеде привремене локације за складиштење потребног грађевинског материјала и опреме, привремене локације за сакупљање комуналног отпада и њихову редовну евакуацију од стране локалних комуналних служби;

– уколико током извођења радова на припреми локације дође до хаваријског изливања горива, уља и других опасних и штетних материја и супстанци, неопходно је загађено земљиште евакуисати, на место и под условима надлежне комуналне службе и одмах извршити санацију терена;

– за извођење радова максимално користити постојеће путеве, стазе и већ коришћена подручја како се не би нарушавале природне површине;

– све складишне локације, одлагалиште, депоније и приступне путеве лоцирати удаљено од заштићених подручја, насеља и рекреативних зона;

– привремене путеве и пролазе који нису потребни за дугорочно одржавање затворити и вратити у стање које је одговарајуће околном коришћењу земљишта или у договору са органима локалне самоуправе;

– све завршне земљане радове треба ускладити са постојећим контурама (геопластиком) терена;

– боје, материјали и структура изграђених елемената треба да буде усклађена са околином;

– формирање одлагалишта материјала није дозвољено на територији или у близини заштићених природних добара.

б) за време експлоатације објекта

– на делу пољопривредних површина куда пролази гасовод препоручује се гајење култура са кратким кореном који не нарушава структуру земљишта око цеви. Високо растиње због последица које може изазвати корење на ужем подручју трасе треба бити одстрањено. Поред сече потребно је из земље у истом подручју појаса извадити све остатке корења из земље, како не би дошло до секундарног раста растиња;

– забрањено је трајно депоновање отпада уз трасу и у коридору, а нарочито у близини стамбених објеката;

- неопходно је предвидети редовну контролу ерозионих процеса и правовремено реаговати у смислу хитних интервенција на санирању проблема;
- омогућити раст дрвенасте флоре на 3м од гасовода, докле год није угрожен систем;
- слободно испуштање фекалних вода у земљиште је строго забрањено. Евакуацију фекалних вода организовати преко прикључења ових објеката на канализациону мрежу или преко непропусних септичких јама.

Мере заштите од буке и вибрација

- *током изградње објекта*

- предвидети мере заштите за умањење ефекта буке током изградње на деоницама планираног гасовода у близини насеља (дозвољени ниво буке дању износи 65 dB, ноћу 55 dB), адекватном организацијом дневно-ноћних активности на градилишту;
- извођење радова није дозвољено у ноћним сатима у зони руралних и урбаних насеља.

- *б) за време експлоатације објекта*

- инвеститор је у обавези да се придржава упутстава произвођача опреме која је димензионисана тако да не прелази законске оквире буке. Уколико ниво буке пређе дозвољену границу потребно је применити неку од мера за смањење буке.
- вибрације треба да се сведу на меру која не угрожава боравак и рад запослених, применом техничко–технолошких решења;

Мере заштите објеката у зони утицаја гасовода

- при пројектовању и конструкцији гасовода мора се водити рачуна о разреду заштитног појаса и у складу са тим потребно је применити техничке услове и нормативе за те разреде, у складу са законском регулативом. Потребно је информисати становништво о карактеристикама гасовода, дефинисати им неуобичајене појаве уз гасовод и обавестити их о дежурним телефонским бројевима;
- за рад на местима где је могућа појава експлозивне смеше, извођач мора да од инвеститора прибави Одобрење за извођење радова заваривања, резања и лемљења на привременим местима;
- при градњи гасовода употребљавати материјале и надзирати грађење у складу са прописима и нормама;
- спровести додатне мере заштите (употреба заштитне цеви и сл.) на свим местима проласка гасовода испод, изнад или у непосредној близини комуналних инсталација. Извођач радова мора да води рачуна да у току извођења радова не оштети друге комуналне инсталације, чији подаци не постоје, или нису прецизно унети у катастар подземних инсталација;

- постављањем одговарајућих ознака и знакова опасности, Инвеститор ће остварити заштитни појас и на тај начин обезбедити место тренутних радова на гасоводу;
- полагање гасовода испод саобраћајница и тротоара извести у што краћем временском року;
- у зони извођења радова обезбедити што мање ремећење саобраћајног режима, а радове на траси изводити тако да се не угрози безбедност саобраћаја;
- обезбедити максимално визуелно уклапање спољног изгледа надземних објеката у постојећи амбијент (фасаде, кровни покривачи, ограде);
- потребно је предузети мере заштите становништва од удеса на траси гасовода и око ње (постављање заштитних ограда, пешачких прелаза и пролаза на местима где је то потребно);
- потребно размотрити проблем акцидентних ситуација у периоду изградње и експлоатације када се врши транспорт хемијских запаљивих, експлозивних и на други начин опасних или штетних материја и дефинисати одговарајуће поступке и мере за заштиту људи, животне средине, превенцију акцидента и умањење негативних ефеката у случају истих.

Организационе мере заштите и мониторинга животне средине

Организационе мере заштите треба да су регулисане интерним актима предузећа који су урађени у сагласности са важећом законском регулативом, која прописује област заштите животне средине.

За обезбеђивање еколошке безбедности у свим етапама реализације пројекта неопходно је да се врши еколошки мониторинг.

Еколошким мониторингом контролисаће се утицај објекта примопредајне станице за гас на различите компоненте природне средине а истовремено моћи ће се благовремено спречити или локализовати негативан утицај опасних природних и техногених – природних процеса заштите природе.

Предвиђају се следеће фазе спровођења еколошког мониторинга:

- мониторинг у периоду изградње (грађевински мониторинг);
- мониторинг у периоду експлоатације.

У сврху тога потребно је организовати пунктове контроле и специјална структурна одељења службе еколошког мониторинга чији су задаци надзор извођења пројектних решења и праћења мера заштите природе у процесу целог периода техногеног утицаја, изазваног вршењем радова.

Формирају се пунктови контроле који представљају делове територије на терену, намењене за периодично узорковање, вршење надзора природне средине или процеса. На тим местима врши се редовно мерење и надзор, прикупљање и примарна обрада података о изворима избацивања и изливања, о еколошким параметрима контролисаних компонената природне средине. Мерења се врше по могућности мобилним еколошким лабораторијама или средствима ангажованих акредитованих хемијских лабораторија за испитивање различитих параметара животне средине (микробиолошких показатеља воде за пиће, отпадних вода, контролу средине).

Мере превенције, приправности и одговорности на удес

– при раду са гасовима треба бити обазрив, јер се манипулација са природним гасом убраја у делатности са повећаном опасности, имајући у виду његове хемијске и физичке особине, као што су запаљивост и експлозивност. Пожари, експлозије и друге несреће, углавном настају услед нестручног руковања инсталацијама и недовољног познавања особина природног гаса. Апсолутно правило за подручје примене и рада са гасом је: "забрана пушења".

Основне мере елиминисања пожарних опасности и пожара

– основне мере елиминисања пожарних опасности и пожара ће се спровести кроз формирање дежурних диспечерских центра и дежурних екипа. Дежурни диспечерски центар треба да ради непрекидно 24 часа и да располаже одговарајућим средствима везе, преко којих прима и шаље информације везане за рад и пожарне опасности на гасоводу, на потребна места. Дежурни радник у центру, поред осталог, има следеће дужности:

- да од радника гаснотранспортне компаније, грађана, јавног органа, или било ког другог извора прими информацију, која се односи на функционисање гасовода. При томе, радник посебно треба да води рачуна да сазна што више података, важних за предузимање потребне интервенције. Ту се пре свега мисли на тачну адресу места акцидента и врсту акцидента;
- да, уколико је то могуће, изврши проверу примљене информације;
- да у сваком тренутку има при руци списак чланова дежурне екипе са тачним бројевима телефона сваког члана, како би у сваком тренутку могао да их позове на интервенцију;
- да расположивим средствима везе позове чланове дежурне екипе, пренесе им добијене информације и упути их на место акцидента;
- да расположивим средствима везе, уколико је то потребно, позове ватрогасну јединицу, која је најближа месту акцидента;
 - да ватрогасној јединици коју је позвао да потребне информације, а то су:
 - тачну адресу на којој је потребно извршити интервенцију;
 - врсту потребне интервенције;
 - ознаку секције гасовода у којој је потребно извршити интервенцију;
 - прилазне путеве месту интервенције.

- да, уколико се ради о пожару, о томе обавести органе унутрашњих послова, истражни орган, инспекцију и ако је потребно службу хитне помоћи;
- да о насталој ситуацији обавести одговорне руководиоце из своје радне организације.

Основни задатак дежурне екипе, у ситуацији удеса или пожара на гасоводу, је да:

- прекине доток природног гаса на место акцидента, затварањем секцијских вентила;
- елиминише узроке пожарне опасности, уколико за то постоје услови;
- пружи потребну помоћ ватрогасној јединици, која је позвана на интервенцију.

Мере за отклањање последица удеса, односно санације

После акцидента – пожара, или експлозије последице се отклањају као и после сваког пожара који није изазван упалом природног гаса: врши се санација оштећеног дела гасовода, уклањају се изгорели објекти, високо растиње и слично и одвозе на за то намењену депонију.

Мере санације, у смислу ремедијације земљишта, пречишћавање вода и слично, нису потребне, јер природни гас, као и продукти његовог сагоревања не угрожавају поменуте медије.

Мере заштите за спречавање и ублажавање последица могућих еколошких несрећа

- под мере заштите за спречавање последица могућих еколошких несрећа спадају све претходно наведене мере, од оних које треба да се испоштују при пројектовању и грађењу објекта, па до оних при редовном одржавању;
- ублажавање последица могућих еколошких несрећа се постиже добро организацијом, ажурношћу и изградом Плана заштите од пожара са планом интервенције за дату деоницу гасовода. Такав План се даје на мишљење МУП-у, Управи за спасавање и ПП заштиту и уколико њихови стручњаци дају позитивно мишљење на План, онда се примерци тог плана достављају надлежним ватрогасним службама, које у случају потребе могу ефикасно да интервенишу;
- процена опасности, односно ризика од удеса, обухвата идентификацију могућих опасности од удеса, утврђивање механизма његовог настанка и развоја и сагледавање могућих последица. Потребно је размотрити проблем акцидентних ситуација, како током изградње објекта тако и у периоду експлоатације и дефинисати одговарајуће поступке и мере заштите животне средине, превенцију акцидента и умањење негативних ефеката у случају истих.

Техничке мере

Техничке мере (и пројектоване) се спроводе од тренутка пројектовања, одговарајућим техничким решењима превазилажења конфликтних услова на терену (геолошки услови, мочварни, водоплавни терени), потом правилним димензионисањем гасовода и свих објеката и компонената гасног система, па до избора технологије и опреме по највишим светским стандардима. Пројектна документација мора трајно да се чува.

Сваки део опреме за изградњу од челичних цеви за високе притиске па до најситнијег дела опреме морају да задовољавају највише индустријске стандарде са обавезним атестима. На цевима је обавезна ултразвучна и друга провера свих варова, на терену. Пре пуштања у рад цевоводи се морају хидраулички проверити. На челичним гасоводима се спроводе и мере заштите од корозије прематима и катодном заштитом. Ригидна провера је потребна на свим компонентама система.

Додатне техничке мере се спроводе током целог периода експлоатације а подразумевају:

- редовно испитивање, провера исправности уређаја и инсталација на сваком сегменту система у складу са прописима и стандардима;
- квалитетно одржавање свих елемената система, редовне ремонте;
- одоризацију и детекцију гаса;
- перманентни мониторинг- визуелне контроле опреме, сигурности постројења у свим фазама рада, посебно на местима или зонама где се могу десити хаварије и откази на систему (трајни извори, примарни извори, секундарни извори);
- забрану приступа нестручним и неовлашћеним лицима;
- редовну проверу и одржавање табли забране и упозорења.

Мере безбедности и здравља на раду

Систем заштите и безбедности подразумева сталну контролу радне дисциплине запослених у обављању рада а односи се на:

- обавезне програми обуке „најбоље праксе“ и контроле обучености запослених у било ком аспект у пословања;
- стриктно придржавање прописаних радних процедура;
- упознавање (обука) радника са опасностима у току рада, односно процедурама у случају удеса;

- послове могу да обављају само обучена лица, за редовни технолошки поступак као и поступање у случају акцидента;
- запослени се морају упознати са опасностима од пожара и експлозија на радном месту, мерама заштите, употребом средстава и опреме за гашење пожара, поступком у случају пожара као и са одговорношћу због не придржавања наложених и прописаних мера заштите од пожара;
- најмање једном у три године мора се вршити обука свих запослених из области заштите од пожара и најмање једном у току године мора се вршити практична провера знања.

Одговор на удес

– оператер је обавезан да Планом заштите од удеса дефинише и поступке одговора на удес. Поступци одговора на удес почињу да се спроводе од првог тренутка уочавања ситуација које нису саставни део редовног технолошког процеса и које практично представљају акцидентне ситуације, нпр. неконтролисано цурење гаса.

Одговор на почетне удесне ситуације спроводе дежурне екипе и то:

- обавештавање свих организационих структура екипа за случај удеса;
- прекид дотока природног гаса на место акцидента затварањем вентила на за то предвиђеним секцијама;
- уклањање могућности избијања пожара или санација почетног пожара уколико постоје услови;
- помоћ ватрогасним јединицама у санирању пожара;
- евакуација људи из зоне потенцијално угрожене експлозијом на безбедно одстојање.

Мере које се спроводе у постудесним ситуацијама односе се на обнављање радне и животне средине поправке и реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система. Мере заштите животне средине односе се на санације терена страдалих у пожару: заштиту земљишта од ерозије; обнављање вегетације и станишта; пошумљавање.

Систем информисања и образовање

– едукација јавности је од изузетне важности јер статистички подаци иностраних земаља указују да је највећи број удеса на гасоводима више од 60% настао штетама изазваним од „трећег лица“, услед механичког оштећења цеви приликом копања јама или ровова у непосредној близини. Образовни програми како заштите и безбедности трасе гасовода као и свих инсталација и сигнализације које је прате тако и заштите живота и здравља људи, треба да

се фокусирају на едукацију и упозорења о опасностима од недозвољених ископавања у непосредном појасу заштите коридора гасовода;

– искуства других земаља указују да су у програм информисаности јавности о „доброј пракси“ очувања система безбедности, укључени сви медији телевизија, радио и штампа и штампане поруке-директне поште и школског материјала, јавне презентације;

– важно је да пољопривредници и комуналне службе буду упознати са ограничењима у заштитним коридорима и други мање информисани буду упознати са значајем очувања свих гасних компонената на траси гасовода као што су одушци, луле, табле упозорења.

6. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Према члану 19. Закона о СПУ Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

У детаљнијој планској разради, организацији и уређењу (што се ради на нивоу плана детаљне регулације) неопходно је извршити вредновање капацитета простора у односу на одговарајуће делатности и активности која се планирају на њему. На тај начин ће се извршити еколошка валоризација простора и прописати мере којима се у потпуности мора обезбедити заштита околине од загађења.

Приоритетне активности у наредном периоду треба усмерити ка изради Студија о процени утицаја за ону пројектну документацију за коју је према законској регулативи предвиђена израда процене утицаја на животну средину. На тај начин, комплексном валоризацијом могућих утицаја будућих привредних, пословних и комерцијалних објеката на животну средину оцениће се оправданост и могућност реализације таквих комплекса са аспекта заштите животне средине.

У поступку даље разраде планског документа инвеститори су дужни да се обрате надлежном органу за послове заштите животне средине који ће одлучити о потреби израде Процене утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби израде или ослобађању од израде студије Процене утицаја.

Као обавезујућу ствар, а на основу Закона о процени утицаја на животну средину, потребно је истаћи следеће:

- Инвеститор не може приступити извођењу пројекта тј. радовима без спроведеног поступка процене утицаја и добијене сагласности надлежног органа на студију о процени утицаја
- Инвеститор за чије се планиране објекте и активности може захтевати процена утицаја мора поднети захтев за одлучивање о потреби процене утицаја надлежном органу, и
- Студија о процени утицаја је саставни део документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта (изградња, извођење радова, промена технологије, промена делатности и друге активности).

Поступак процене утицаја на животну средину је потребно спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано Законом.

7. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у поменутом Плану детаљне регулације могле успешно имплементирати у пракси. Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће ставке:

- опис циљева плана и програма;
- индикаторе за праћење стања животне средине и значајних утицаја спровођења плана и програма на чиниоце животне средине;
- временску динамику прикупљања података;
- права и обавезе надлежних органа;
- мере ране идентификације и поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја спровођења плана и програма у циљу отклањања таквих утицаја;
- друге елементе у зависности од врсте и обима плана и програма.

Програм праћења стања животне средине је саставни део плана и програма и може да укључи податке из постојећег програма праћења који обезбеђује орган надлежан за послове заштите животне средине у циљу избегавања двоструког праћења.

7.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА И ПРОГРАМА

Опис циљева Плана, општих и посебних, детаљније је наведен у поглављу IV овог Извештаја па ће се више пажње посветити циљевима Програма праћења стања животне средине.

Основни циљ формирања мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање елемената животне средине и утврђивање потреба за предузимање мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Потребно је обезбедити континуирано праћење стања квалитета животне средине и активности у простору чиме се ствара могућност за њеним рационалним управљањем.

Према Закону о заштити животне средине, јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима. Циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга,
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга,
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга,
- дефинисање мониторинга загађивача,
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача, и
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Мониторинг животне средине има за циљ да се на основу прикупљених података идентификованог стања обезбеди:

- надзор и контрола доследног спровођења пројектованих решења, међународних стандарда и легислативе за дату област;
- обезбеђење примене и спровођења мера предвиђених пројектом за ублажавање негативних ефеката, идентификованих проценом утицаја;
- процена и провера оних утицаја, где постоје потенцијалне тешкоће да се идентификује размере утицаја;
- предлог нових мера за корекцију одступања од утицаја који су првобитно идентификовани или за било који нови утицај који се може појавити;
- прикупљање корисних податке за будуће пројекте који се могу десити у неким сличним областима;
- идентификација контролних мере на локацији, укључујући посебан систем контроле везано за учесталост мониторинга, и када га треба применити,
- идентификација лако мерљивих индикатора који су репрезентативни за одабрани систем;

– провера усклађености одговарајућих мера контроле кроз усаглашеност са законском регулативом и стандардима заштите животне средине.

Пројекат заштите и мониторинг план ће отуда укључити цео сет упутстава за:

- проучавање и анализу потенцијалних утицаја на све сегменте животне средине који морају бити праћени;
- дефинисање и одабир параметара за мерење интензитета утицаја;
- методе мерења или процене;
- учестаности мониторинга на локацији и околини;
- одређивање и вршење редовног надзора;
- начин прикупљања, обраде и чувања података, извештаја и корективних акционих процедура.

Организационе мере подразумевају и формирање тима стручњака различитих профила који ће спроводити мониторинг како над применом обавезне законске регулативе и стандарда, спровођења пројектних решења тако и утицаја и последица решења и радова на околину.

За исправну примену плана заштите и мониторинга такође је неопходно да сви запослени на локацији буду свесни одговорности коју имају на плану заштите и безбедности а који су везани за извршавања њихових обавеза и задатака у складу са строгим стандардима оперативних процедура.

У складу са специфично различитим карактеристикама утицаја, експозицијом и потенцијалним последицама, праћење нежељених ефеката - еколошки мониторинг ће се спроводити у две фазе: а) у фази изградње-утицаји грађевинских активности; б) у фази експлоатације гасног система.

7.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду просторни обухват плана и могућа загађења, систем мониторинга се, пре свега, односи на следеће показатеље:

- успостављање мреже мерних места за мерење емисије, у циљу праћења степена загађености ваздуха на посматраном подручју
- редовно мерење емисије,

- контролу спровођења санитарне заштите у подручјима непосредне, уже и шире зоне заштите водоизворишта,
 - праћење квалитета земљишта контролом његовог загађивања,
 - успостављање мерних места у циљу праћења нивоа буке,
 - праћење опасних, отпадних и штетних материја, и
 - сталну урбанистичко-грађевинску контролу лоцирања и изградње објеката.
-
- ***Мониторинг систем за контролу квалитета ваздуха***

Проучавање и праћење квалитета ваздуха има за циљ контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Контрола квалитета ваздуха се остварује системским мерењем имисије, праћењем и истраживањем утицаја квалитета ваздуха на животну средину и извештавањем о резултатима мерења, праћења и истраживања. Правилником о граничним вредностима, методама мерења имисије и критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података ("Сл. гласник РС", бр. 54/92, 30/99, 19/06), дате су смернице истраживања, праћења и утврђивања општег стања загађености ваздуха у насељеним местима и ненасељеним подручјима. На основу обављених анализа утврђује се стање и трендови на основу којих се предузимају одговарајуће мере заштите ваздуха.

Правилником је дефинисан квалитет ваздуха на основу добијених дуготрајних (просечних) и краткотрајних (високих) вредности загађености ваздуха различитим полутантима. Наведеним Правилником утврђене су загађујуће материје за које се обавља систематско и континуално праћење, при чему је посебан акценат стављен на типичне загађујуће материје.

На основу Закона о заштити животне средине, постројења која представљају извор емисија и загађивања животне средине дужна су да, у складу са Законом, преко надлежног органа, организације или овлашћене организације:

- обављају мониторинг емисије;
- обезбеђују метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику или јединицу локалне самоуправе;
- учествују у трошковима мерења имисије у зони утицаја, по потреби; и
- прате и друге утицаје своје активности на стање животне средине.

Загађивач мора да планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга

емисије, као и за друга мерења и праћења утицаја својих активности на животну средину. Мерење емисије обезбеђује се на основу Правилника о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података.

- **Мониторинг систем за контролу квалитета земљишта**

У циљу утврђивања количина опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање, врши се испитивање пољопривредног земљишта и воде за наводњавање, и то у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање, и по програму који доноси Влада РС.

Испитивања опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање обавља организација коју овласти министарство надлежно за послове пољопривреде. Овлашћена организација дужна је да обавештава то Министарство о резултатима испитивања.

Испитивање плодности земљишта и утврђивање квалитета вештачких ђубрива врши се по условима, на начин и по методама утврђеним посебним прописом који доноси министарство надлежно за послове пољопривреде. Плодност земљишта испитује се сваке пете године. Ова испитивања може да обавља организација коју за то овласти министарство надлежно за послове пољопривреде.

- **Мониторинг буке**

Ниво буке у животној средини се контролише системским мерењем буке које обезбеђује општина, односно град. Мерење буке могу да обављају овлашћене стручне организације у складу са Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини. Истим Правилником прописани су највиши дозвољени нивои буке у насељеним и ненасељеним подручјима.

8. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

С обзиром да је релативно кратак период у примени стратешке процене, постоји низ проблема и ограничења, као и утврђивања оптималног методолошког обрасца и приступа. У пракси су у примени 2 основна обрасца: (1) технички и (2) планерски. Технички приступ у основи користи прилагођену методологију процена утицаја пројеката, док се у планерском приступу претежно користе квалитативне – експертске методе из разлога што су планови сложенији од пројеката,

баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини, заснивају на концепту одрживог развоја и обухватају друштвена и економска питања, планирају се тзв "непланабилни процеси" који имају виши степен ентропије, тако да није могуће применити математичке моделе у потпуности и са одговарајућим степеном поузданости и учешће већег броја заинтересованих страна и јавности даје процесу стратешке процене специфичан карактер, јер је потребно да се резултати на разумљив начин представе разним друштвеним групама и другим учесницима у процесу израде и доношења.

Схематски приказ односа стратешке процене утицаја и процене утицаја и нивоа одлучивања

У том смислу, у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријумска анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика, итд. Заједничка техника различитих метода представљају матрице утицаја којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти (укључујући и ону да се план не примени). Матрице се формирају успостављањем међусобних односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима. За потребе ове процене примењена је методологија процене која је развијана у домаћој пракси у протеклом периоду и која је углавном у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији ^{1, 2}.

Процена је извршена коришћењем аналитичке методе стручног мишљења и поређења са другим, сличним врстама утицаја на животну средину. Коришћене су опште научне методе³, као и прилагођене методе, технике и модели за потребе обављања стратешких процена. За прелиминарне процене могућих утицаја у аналитичком поступку, коришћено је је Упутство ЕУ о процени утицаја пројеката на животну средину.

¹ A Practical Guide to the Strategic Environmental Assessment Directive, Office of the Deputy Prime Minister, London, UK, September 2005

² James E., O. Venn, P. Tomilson, Review of Predictive Techniques for the Aggregates Planning Sector, TRL Limited, Berkshire, UK, March 2004

³ Методе анализе и синтезе, индукција и дедукције, компаративни метод, историјски метод, картографски метод.

Општи методолошки поступак који је коришћен приликом израде ове стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико општих фаза и то:

- (а) скрининг – дефинисања садржаја стратешке процене,
- (б) скопинг – дефинисања обима стратешке процене,
- (в) дефинисање кључних (битних) промена,
- (г) процена у ужем смислу,
- (д) предвиђање последица,
- (ђ) одређивање мера,
- (е) контрола и ревизија,
- (ж) имплементација.

Опште тешкоће приликом израде стратешке процене могу се класификовати у неколико група и то:

- (а) организационо - управљачке тешкоће – не постоји потпуни институционални оквир надлежан за послове заштите животне средине, што за последицу има да не постоји организован систем мерења и мониторинга;
- (б) кадровске – не постоји довољан број стручњака који би својим стручним радом допринео развоју система заштите животне средине;
- (в) материјално – финансијске који се огледа у чињеници да се у планско подручје нису издвајала неопходна финансијска средства у циљу одрживог развоја сеоских насеља.

9. ПРИКАЗ ПОСТУПКА ОДЛУЧИВАЊА

Орган надлежан за припрему плана и програма органу надлежном за послове заштите животне средине и органу надлежном за спровођење поступка оцене прихватљивости доставља на мишљење Извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.

Орган надлежан за послове заштите животне средине по добијању Извештаја из члана 22. став 1. овог закона образује стручну комисију ради оцене Извештаја о стратешкој процени.

Стручна комисија разматра и оцењује Извештај о стратешкој процени узимајући у обзир одредбе чл. 15–21. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и критеријуме из Прилога 2 овог Закона.

Орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење Извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма.

Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева за достављање мишљења на Извештај.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана и програма обавезно обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени и нацрта плана и програма.

Орган надлежан за припрему плана и програма обавештава јавност о начину, месту и роковима увида у садржину Извештаја и нацрта плана и програма и достављања мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе.

Јавни увид и јавна расправа организују се, по правилу, у оквиру излагања плана и програма на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са прописом којим се уређује поступак доношења плана и програма.

Орган надлежан за припрему плана и програма израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи мишљење органа надлежног за припрему плана и програма, мишљење заинтересованих органа и организација као и мишљења и примедбе достављене и изјављене у поступку прекограничних консултација. Извештај се израђује у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе, односно прекограничних консултација и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима и примедбама и податке о начину на који су мишљења и примедбе укључени у нацрт плана и програма и извештај о стратешкој процени.

Орган надлежан за припрему плана и програма доставља органу надлежном за послове заштите животне средине на сагласност извештај о стратешкој процени заједно са нацртом плана и програма и извештајем о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности. По добијању извештаја орган надлежан за послове заштите животне средине може да прибави мишљење других овлашћених организација или стручних лица за поједине области нарочито ако је то неопходно ради разјашњења значајних утицаја спровођења плана и програма на одређене чиниоце животне средине и/или ефикасност предложених мера спречавања и/или смањења утврђених утицаја. Орган надлежан за послове заштите животне средине оцењује извештај применом критеријума из Прилога 2 Закона, узимајући у обзир мишљења и примедбе јавности и заинтересованих органа и организација.

Орган надлежан за послове заштите животне средине на основу оцене из члана 29. овог закона даје сагласност или одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Орган надлежан за послове заштите животне средине одбиће да да сагласност на извештај о стратешкој процени ако на основу спроведеног поступка оцењивања утврди да:

- 1) спровођење плана и програма може да има значајне негативне утицаје на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже;
- 2) извештај о стратешкој процени не задовољава критеријуме из Прилога 2 овог закона;
- 3) предложене мере нису подобне да спрече и/или смање утврђене значајне негативне утицаје у довољној мери;

- 4) нису узета у обзир мишљења из извештаја о учешћу заинтересованих органа организација и јавности;
- 5) је орган надлежан за припрему плана и програма пропустио да укључи предложене мере спречавања и/или смањења утврђених значајних негативних утицаја на чиниоце животне средине или програм праћења стања животне средине у нацрт плана и програма; или
- 6) ће спровођење плана или програма имати негативне последице по остварење циљева и/или захтева заштите животне средине и здравља становништва у складу са прописима.

Орган надлежан за послове заштите животне средине у року од 30 дана од дана пријема извештаја од органа надлежног за припрему плана и програма даје сагласност или одбија да да сагласност на извештај о стратешкој процени.

Орган надлежан за припрему плана и програма не може да упути план и програм у процедуру усвајања без сагласности органа надлежног за послове заштите животне средине на извештај о стратешкој процени.

10. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Заштита животне средине у Изменама и допунама Плана детаљне регулације разматрана је у оквиру планског документа али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину предметног плана је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и Планом предвиђене активности.

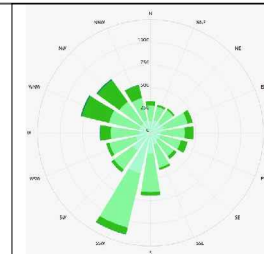
Резимирајући утицаје плана на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења потребно је детаљно размотрити израдом Процена утицаја на животну средину појединачних пројеката. Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на животну средину.

У варијанти да се План не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код готово сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја. У варијанти да се План имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју посматране територије ако се план не би имплементирао.

Извештај о стратешкој процени утицаја који се радио за ниво плана детаљне регулације не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија оправданости. Ниво детаљности који ће анализирати појединачне објекте и њихове утицаје на животну средину, разматраће се у оквиру Процена утицаја појединачних објеката и пројеката на животну средину.

Анализирајући План у целини, као и појединачна планска решења, на основу евалуације значајних утицаја може се закључити да имплементација плана не производи могуће стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју, већ само на деловима (локалитетима, трасама) планског подручја на коме се реализују одређена планска решења. У случајевима где је процењено да може доћи до потенцијално негативног утицаја потребно је предузети одговарајуће мере заштите прописане овим Извештајем.

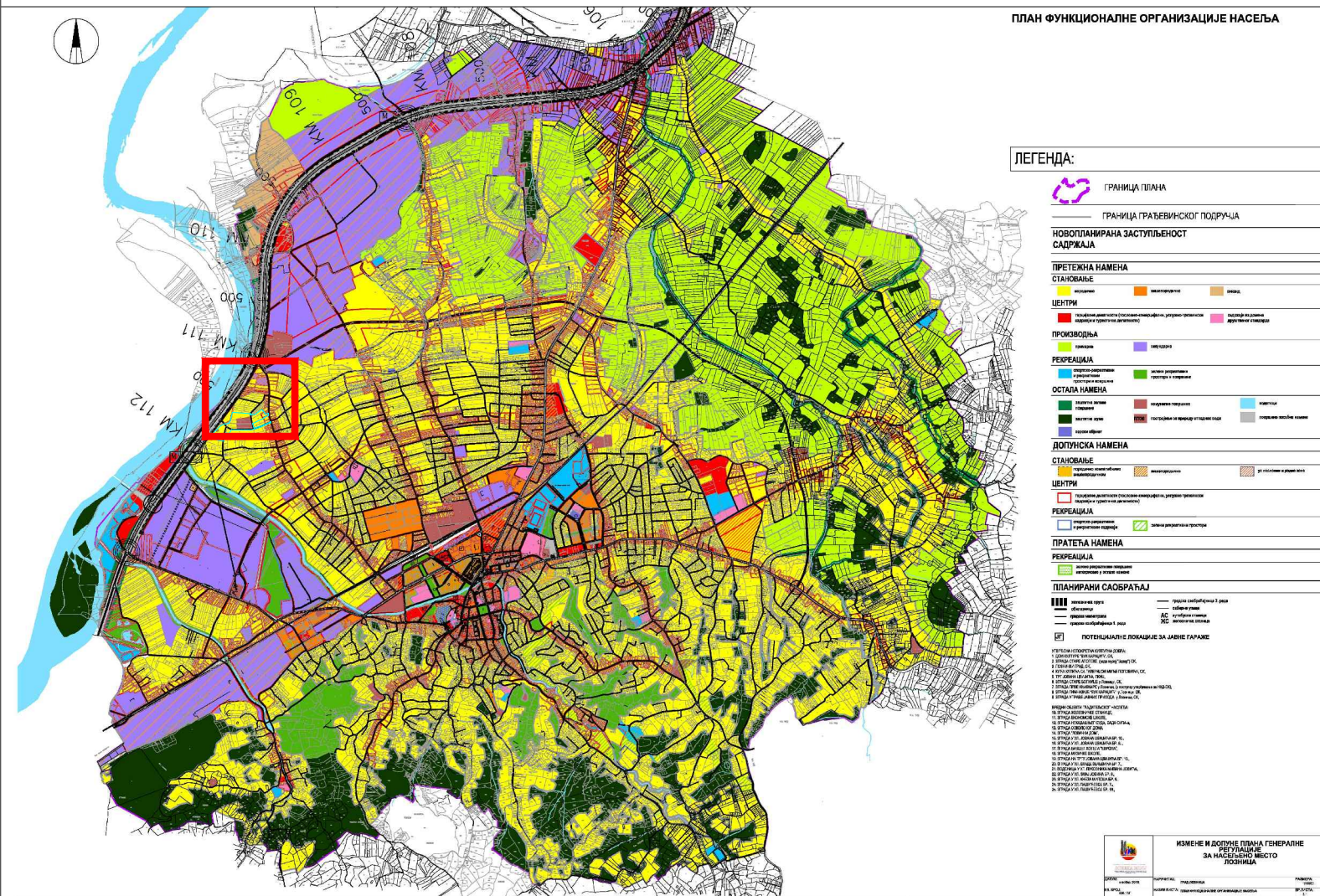
ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

ИЗМЕНА И ДОПУНА
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ
ПРИМОПРЕДАЈНЕ СТАНИЦЕ ЗА ГАС "ЛОЗНИЦА" У ЛОЗНИЦИ

**ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉЕНОГ МЕСТА ЛОЗНИЦА**
(Сл. лист Града Лознице бр. 03/14, 13/18)

бр. карте
01

- ШИРИ ПРОСТОР ОБРАДЕ
- ОБУХВАТ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПДР

НОСИЛАЦ: ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА ЛОЗНИЦА
Одељење за планирање и изградњу

ОБРАЂИВАЧ : "САПУТНИК - М" д.о.о., Сомбор
огранак "Меридијанпројект"
урбанистичко и просторно планирање

ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА : Бранка Радловић Вртикапа, дипл.инж.арх.

САРАДНИК : Стефани Кужет-Ћавар, дипл.инж.арх.

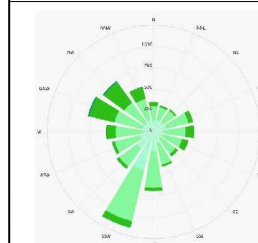
НОВЕМБАР 2025.

MERIDIJANPROJEKT
URBANISTIČKO I PROSTORNO PLANIRANJE
Batajska 316, 25000 Sombor

Saputnik-M DOO
Trg Svetog Dorda 6
25000 Sombor
Republika Srbija

б/р лиценце ИКС
Radukoni
200158017

димензије листа:
297x420

1 : 1000

ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

бр. карте
03

	ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
	ГРАНИЦА ОБУХВАТА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПДР
	ГРАНИЦА КАТ. ПАРЦЕЛЕ
	ПОСТОЈЕЋА РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
	ПОСТОЈЕЋА КАТ. ПАРЦЕЛА
	ЕВИДЕНТИРАНИ ОБЈЕКТИ

ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

■ ОБЈЕКТИ У ФУНКЦИЈИ ГАСОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ - БЛОК ВЕНТИЛ И БЛОК СТАНИЦА

■ САОБРАЋАЈНА ПОВРШИНА - НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТ

 ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ У ПРИГРАДСКОЈ ЗОНИ
 ЗЕМЉИШТЕ КОЈЕ СЕ КОРИСТИ У ПОЉОПРИВРЕДНЕ СВРХЕ - НЕИЗГРАЂЕНО ЗЕМЉИШТЕ

 ГАСОВОД ВИСОКОГ ПРИТISKA - ПОСТОЈЕЋИ

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА : "САПУТНИК - М" д.о.о., Сомбор
огранак "Меридијанпројект"
урбанистичко и просторно планирање

ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА : Бранка Радловић Вртикапа, дипл. инж. арх.

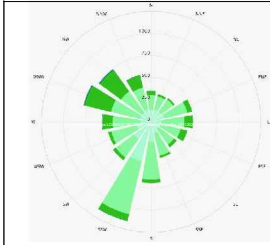
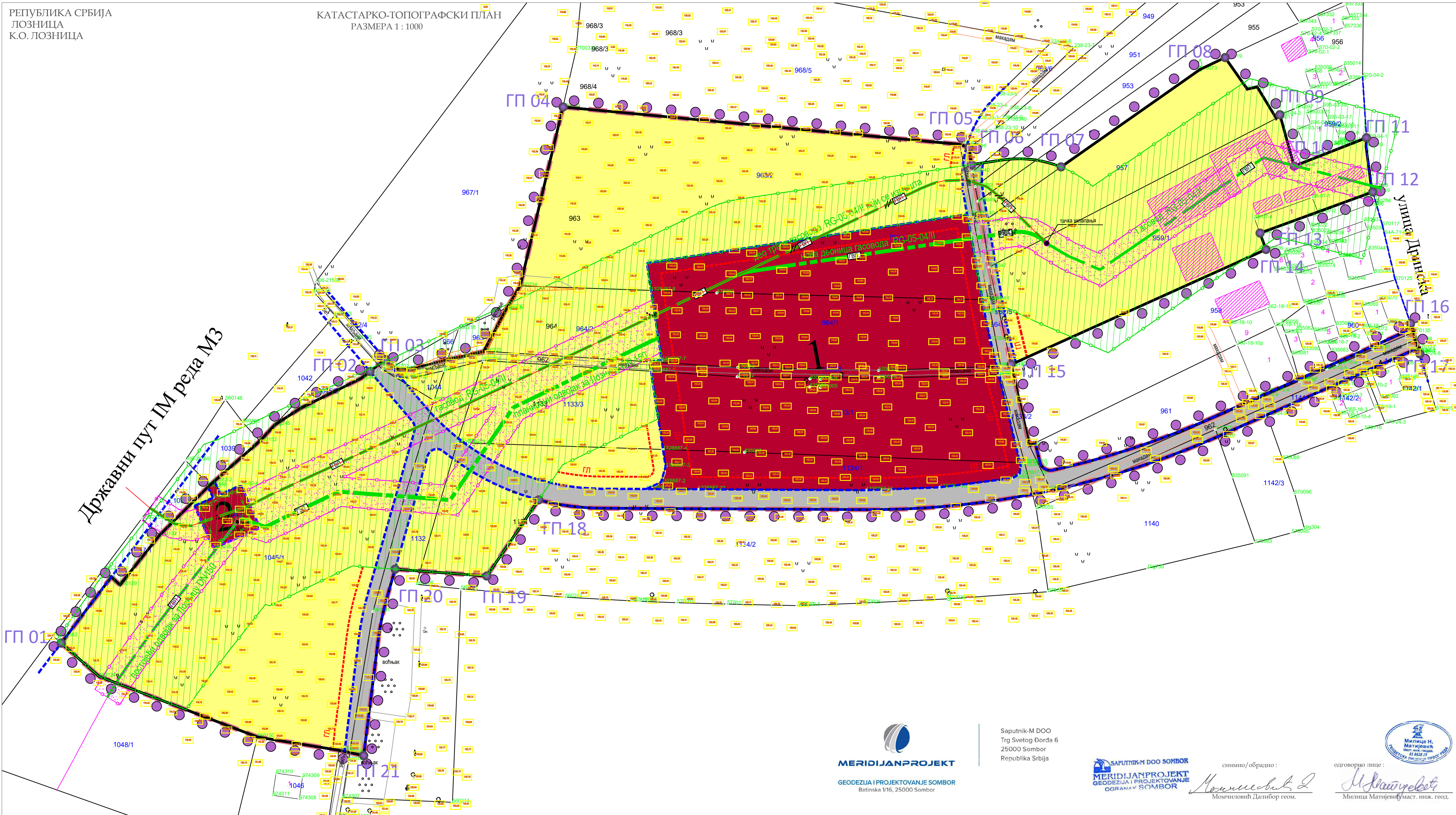
САРАДНИК : Стефани Кужет-Ђавар, дипл.инж.арх.

НОВЕМБАР 2025.

		Савезни М ООД Трг Београдска 6 20000 Београд Република Српска
	MERIDIJANPROJEKT ЈУБАНГОВОЋИ ПРОЈЕКТИ ОД ПЛАНОВИЈЕ Београдска УЛ. 20000 Београд	Савезни М ООД Трг Београдска 6 20000 Београд Република Српска
65 лиценце ИКС <i>Radukon</i>	200158017	200158017

к.	б/р. лицензе ИКС <i>Radukoni</i> 200158017
----	--

димензије листа:
345x808

ИЗМЕНА И ДОПУНА
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ
ПРИМОПРЕДАЈНЕ СТАНИЦЕ ЗА ГАС "ЛОЗНИЦА" У ЛОЗНИЦИ

1 : 1000

ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА У ГРАНИЦАМА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
СА ПРЕДЛОГОМ РЕШЕЊА

бр. карте
04

ЛЕГЕНДА

- ГРАНИЦА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
- ГРАНИЦА ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПДР
- ГРАНИЦА КАТ. ПАРЦЕЛЕ
- РЕГУЛАЦИОНА ЛИНИЈА
- ГРАЂЕВИНСКА ЛИНИЈА
- ПОСТОЈЕЋА КАТ. ПАРЦЕЛА
- ЕВИДЕНТИРАНИ ОБЈЕКТИ

ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА

ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

- ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ У ФУНКЦИЈИ ГАСОВОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ:
1-ПРИМОПРЕДАЈНА ГАСНА СТАНИЦА "ЛОЗНИЦА"
2-БЛОК СТАНИЦА

САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ

ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА

- ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ У ПРИГРАДСКИЈ ЗОНИ

ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА:

- ГАСОВОД ВИСОКОГ ПРИТИСКА - ПОСТОЈЕЋИ
- ГАСОВОД ВИСОКОГ ПРИТИСКА - ПЛАНИРАНИ
- ГАСОВОД ВИСОКОГ ПРИТИСКА - ИЗМЕШТА СЕ

ЗАШТИТА ПРОСТОРА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОБЈЕКТА

- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ГАСОВОДА (60m)
- ЕКСПЛОАТАЦИОНИ ПОЈАС ГАСОВОДА (12m)

НОСИЛАЦ : ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА ЛОЗНИЦА
Одељење за планирање и изградњу

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА : "САПУТНИК - М" д.о.о., Сомбор
огранак "Меридијанпројект"
урбанистичко и просторно планирање

ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА : Бранка Радловић Вртић

бр. лиценце ИМС
200158017

САРАДНИК : Стефани Кужет-Тавар, дипл. инж. арх.

Saputnik-M DOO
Trg Svetog Đorđa 6
25000 Sombor
Republika Srbija

снимно/обработо :
Момчиловић Далибор геом.

одговорно лице :
Милица Матијевић
дипл. инж. геол.

НОВЕМБАР 2025.

димензије листа:
345x808